

Sømna
kommune

Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan

2023–2026

Årsbudsjett 2023

FORMANNSKAPETS INNSTILLING

30.11.22

Kulturskole.....	61
Status.....	61
Utfordringer.....	61
Prioriteringer i planperioden.....	62
Kultur og frivillighet.....	62
Frivilligsentralen.....	62
Sømna kirke.....	62
Frivillighet, idrett og kultur.....	63
Kulturminnevern.....	63
Sømna folkebibliotek.....	63
Utfordringer.....	64
Prioriteringer for planperioden.....	64
HELSE OG VELFERD.....	67
Pleie og omsorg.....	68
Status og utfordringer.....	68
Prioriteringer i planperioden.....	69
Helse.....	70
Status.....	70
Utfordringer.....	71
Prioriteringer i planperioden.....	71
Bo- og oppfølgingstjenesten.....	72
Status og utfordringer.....	72
Prioriteringer i planperioden.....	73
Velferd.....	74
Status og utfordringer.....	74
Prioriteringer i planperioden.....	75
Kjøkken.....	76
Status og utfordringer.....	76
Prioriteringer i planperioden.....	76
TEKNISK, NÆRING OG LANDBRUK.....	78
TEKNISK.....	79
Teknisk drift.....	79

Status.....	79
Utfordringer.....	79
Brann og redning.....	80
Status og utfordringer	80
IT.....	80
Status og utfordringer	80
Byggesak og fradeling.....	81
Status og utfordringer	81
Prioriteringer i planperioden.....	82
Landbruk.....	84
Status.....	84
Utfordringer.....	84
Prioriteringer i planperioden.....	85
Næring.....	86
Status.....	86
Utfordringer.....	86
Prioriteringer i planperioden.....	87
Spillemidler.....	89
Ordinære anlegg.....	89
Nærmiljøanlegg	89
Lokale kulturhus	89
Kommunale planer	91
Revidert planstrategi 2023-2024.....	92

Foto: Janne Moen.

Kommunedirektørens innledning

Kommunedirektøren legger med dette frem forslag til kommuneplanens handlingsdel for perioden 2023-2026 med tilhørende økonomiplan for perioden og årsbudsjett for 2023.

Aktivitetsnivået i Sømna kommune har i 2022 vært høyt. For alle i kommunen har det vært godt å legge bak seg to krevende år med pandemi og vi har nok mange kjent på at vi har måttet bruke litt ekstra tid for å hente oss inn igjen etter tider med tøffe tak. Målet i Sømna kommune er fortsatt å levere forsvarlige tjenester til innbyggerne våre innenfor de økonomiske rammene vi rår over. Nye lovkrav og stramme økonomiske rammer i kommunesektoren utfordrer oss på å prioritere. Må, bør og kan er viktige kontrollspørsmål når vi lokalt må si nei til noe, for å kunne si ja til noe annet som er viktigere. Å prioritere er en lederoppgave. Dette kan naturlig nok oppleves krevende, både administrativt og politisk. Vi skal ha respekt for, og være glad for, at det underveis er meningsbrytninger. Når beslutningene er tatt, påhviler det like fullt oss alle å gjennomføre beslutningene lojalt.

Jobben som har vært gjort administrativt og politisk vil det selvsagt være ulike oppfatninger om. Jeg er glad for at vi i Sømna kommune har klart å stå i krevende omstilling innenfor viktige tjenesteområder. Dette har ført til at vi som kommune har klart å løfte oss på mange viktige områder, noe som også bekreftes gjennom respektable plasseringer på flere nasjonale kvalitetsmålinger. Dette har også medvirket til at vi, i motsetning til en del andre kommuner, kan legge frem et realistisk budsjett for 2023. Et budsjett som er innenfor de økonomiske rammene vi rår over, uten bruk av sparepenger, og uten tøffe kutt. 2023 vil derfor forhåpentligvis bli et konsolideringsår der vi fortsatt må ha fokus på å tilpasse drifta, men der vedtatte og gjennomførte endringer skal få gå seg til.

Om situasjonen til tider kan oppleves krevende i Sømna, har verdensbildet likevel bidratt til å sette egne opplevelser i perspektiv. Situasjonen i Ukraina berører oss alle, også i Sømna. Jeg er derfor glad for at vi har levert på anmodningene om å bosette 50 flyktninger. I 2023 må vi forberede oss på å ta imot flere som søker beskyttelse. Erfaringene så langt viser at integreringen har gått fint. Mange av de nye sambygdingene er allerede blitt positive innslag i Sømnasamfunnet med alt de har å bidra med sosialt, faglig og kulturelt.

Styrket samarbeid mellom kommunene på Sør-Helgeland er en viktig suksessfaktor om kommunene frem i tid skal klare å levere gode og effektive tjenester. Samarbeid innen områdene brann, landbruk,

rehabilitering og legevakt har i 2022 hatt stort fokus. Det er i denne sammenhengen gledelig at en liten kommune som Sømna har meldt seg på og tar ansvar for viktige oppgaver for hele regionen.

Kommuneloven pålegger oss som kommune å yte tjenester og drive samfunnsutvikling til det beste for innbyggerne. Vi utøver myndighet og tar avgjørelser som er viktig for innbyggerne våre. Vi skal bidra til at kommunen er effektiv, tillitsskapende og bærekraftig. I 2022 har alle lederne i lag med de tillitsvalgte jobbet med å utarbeide nye retningslinjer for virksomhetsstyring, ledelse, medarbeiderskap og internkontroll. Dette har vært et godt utviklingsarbeid der målet har vært å bidra til å sikre at vi evner å ta våre beslutninger kunnskapsbasert når vi som oftest må ta hensyn til mange ulike faktorer.

Kommuneplanens handlingsdel 2023-2026 angir hvordan kommuneplanens samfunnsdel skal følges opp. Handlingsdelen skal derfor gi et grunnlag for hvordan vi i Sømna kommune prioriterer ressursene våre de neste årene. Våre verdier SPIR - samarbeid, profesjonalitet, imøtekommenhet og respekt skal være førende i hvordan vi som ansatt eller politiker i Sømna tenker og handler. I årets handlingsdel er flere mål brutt ned til mer konkrete og målbare indikatorer. I sum er vi enige om at disse skal bidra til ønsket utvikling for Sømna kommune og Sømnasamfunnet.

Arne Johansen,

Kommunedirektør

Kommunestyrets vedtak

Settes inn etter vedtak.

Utviklingstrekk i Sømna kommune

Nedenfor presenteres utvalgte nøkkeltall som kommunen holder løpende oppdatert.

Oppsummert har kommunen flere store utfordringer som vil gi kraftige utslag på kommunens rolle som tjenesteyter;

- Kommunens utgifter vil øke med årene og inntektene blir mindre
- Demografiendringene, med en sterk økning i antall eldre og færre yngre, vil endre etterspørselen etter kommunale tjenester
- Større økonomiske og sosiale ulikheter øker risikoen for økt utenforskap og kan forsterke balansen mellom de som er yrkesaktive og de som står utenfor arbeidslivet

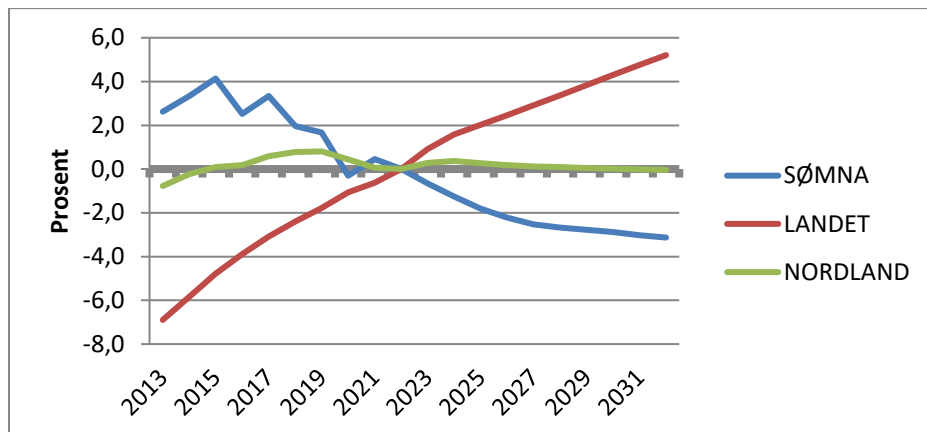
Hvordan kommunen styres og ledes er avgjørende for hvordan Sømna møter framtid utfordringene og klarer å skape en god og livskraftig kommune for innbyggerne.

Demografi og befolkningssammensetning

Kunnskap om befolkningssammensetning og utviklingen av denne, danner grunnlaget for planlegging av fremtidens tjenestebehov og hvilke hensyn som bør ivaretas. Denne kunnskapen ligger til grunn for å vurdere muligheter og utfordringer i framtiden.

Utvikling i folketall 2013-2031

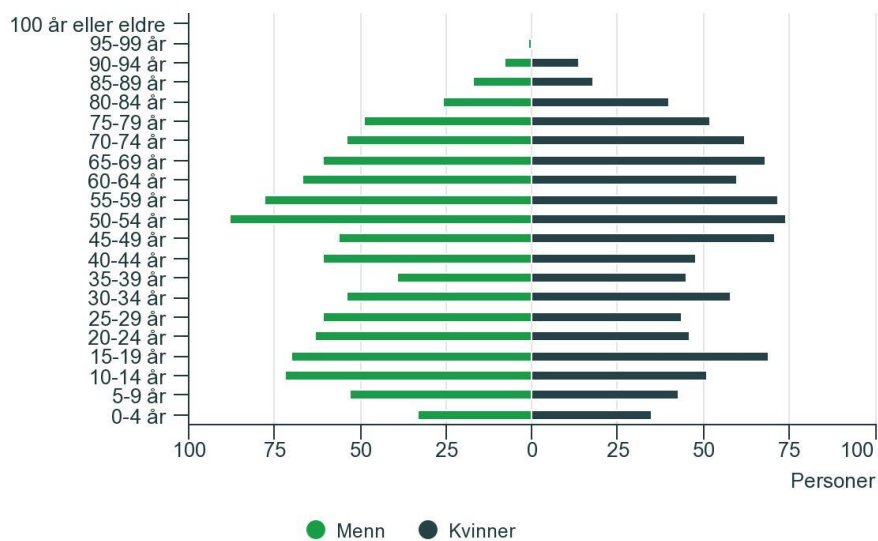
Befolkning

Ved inngangen til 3. kvartal 2022 har kommunen 1961 innbyggere. Disse fordeler seg slik:

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Alder

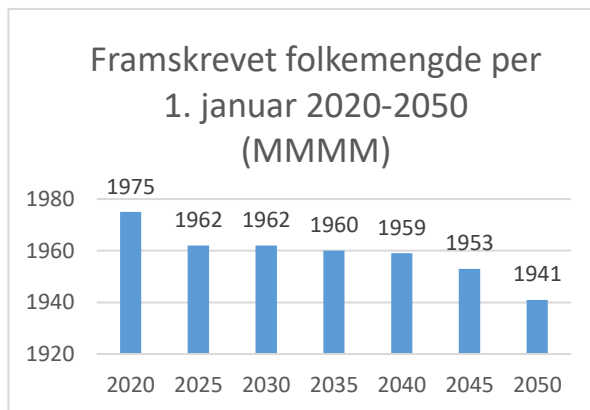
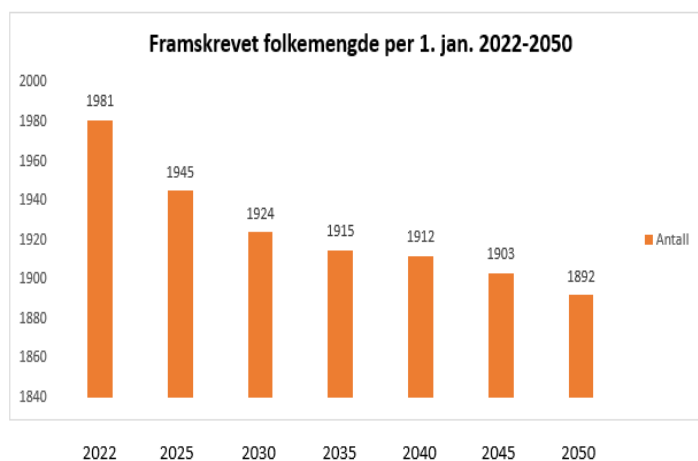

Forventet utvikling

Det er umulig å forutsi den framtidige utviklingen helt nøyaktig. Det legges til grunn statistiske forventninger til flytting, fruktbarhet, dødelighet og innvandring i befolkningsframskrivingene, men virkeligheten kan avvike fra disse forventningene. Derfor er det noe usikkerhet knyttet til prognosene. Det ble i august 2022 presentert nye prognoser for befolkningsutviklingen nasjonalt og lokalt.

Med utgangspunkt i det statistiske hovedalternativet (MMMM), som legger middels fruktbarhet, innenlands flytting og innvandring til grunn, kan man fortsatt forvente en befolkningsnedgang i Sømna i perioden 2022-2050. Som tabellen under viser, forventes folketallet å falle fra 1981 personer 1. januar 2022 til 1924 personer i 2030, 1912 personer i 2040 og 1892 personer i 2050. Diagrammet til høyre viser prognosen for befolkningsframskrivingen for 2020. Bare på 2 år er det en drastisk negativ utvikling.

Ser man nærmere på hovedalternativets prognoser for alderssammensetningen i befolkningen er den overordnede tendensen at befolkningen er aldrende, men det er færre antall eldre enn prognosene viste for 2 år siden. Det er forventet 246 personer over 80 år i 2050, mens det for 2 år siden var forventet 283 personer over 80 år. Den samme utviklingen ser vi i aldersgruppen 70-79 år.

Det er en tydelig nedgang i samlet antall barn og unge i kommunen fra 535 personer i alderen 0-24 år i 2022 til 468 personer i samme aldersgruppe i 2035. I 2050 vil det derimot skje en liten økning på 5.

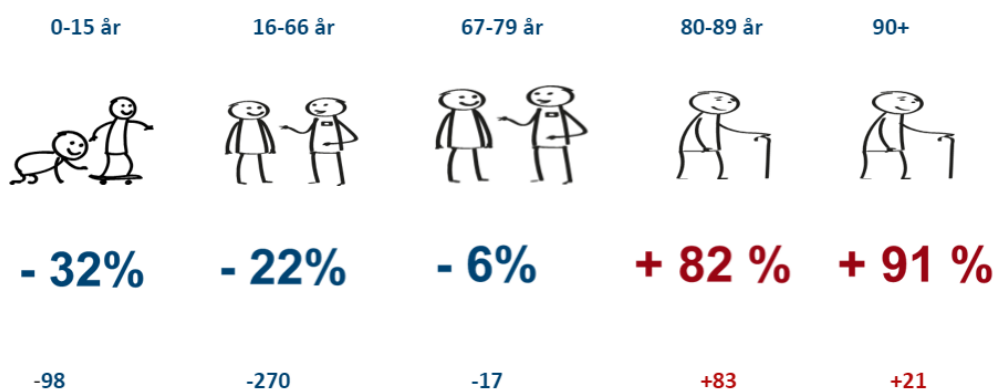

Barnetallsutviklingen 2011-2022

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
16	20	16	23	10	18	11	16	9	12	18	17*

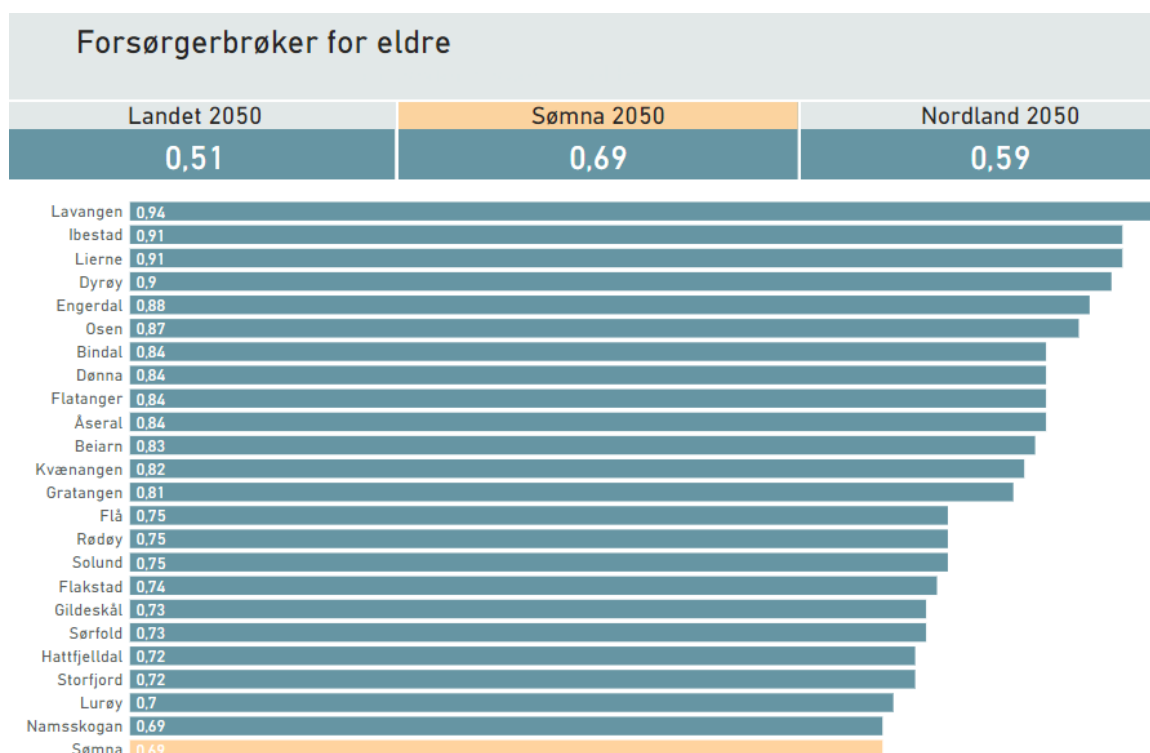
*Forventet fødte 2022

Forventet innbyggersammensetning 2050

Forsørgerbrøk

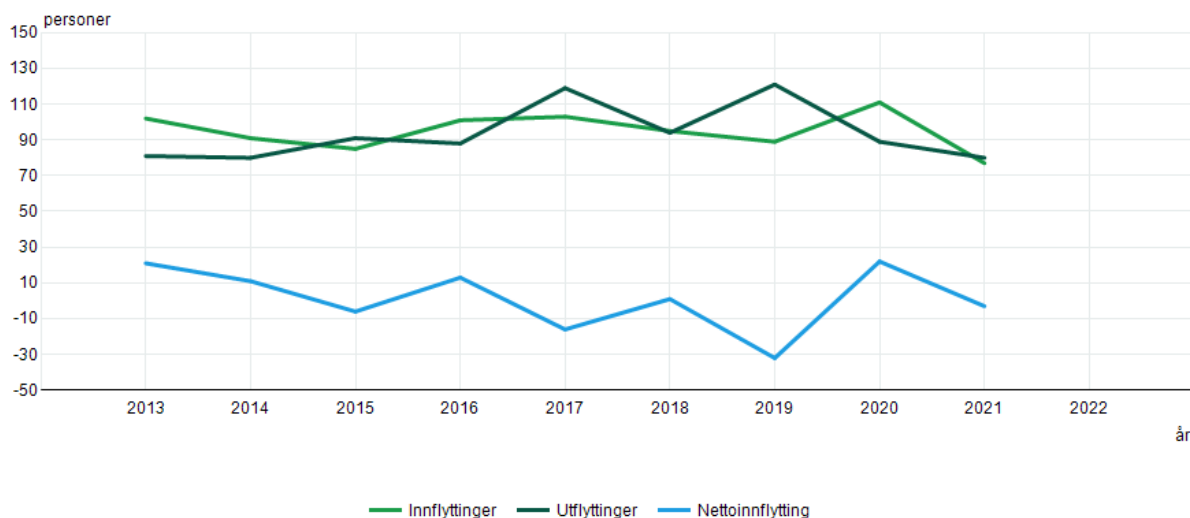
Befolkningsutviklingen vil utfordre oss på flere måter. Forsørgerbrøken synliggjør hvor mange innbyggere kommunen har over 65 år i forhold til andelen av innbyggere i alderen 20-64 år. Jo større dette tallet er, jo flere innbyggere over 65 år er det per innbygger i alderen 20-64 år. Med en høy forsørgerbrøk er det med andre ord færre yrkesaktive til å forsørge gruppen av eldre innbyggere. Sammenlignet med andre kommuner i samme KOSTRA-gruppe forventes det at Nesna kommer best ut med 0,53 og de dårligste ligger på over 0,9. For Sømna kommune forventes forsørgerbrøken å øke i fremtiden, som en naturlig følge av at andelen eldre forventes å øke i kommunen uten at andelen av yrkesaktive innbyggere øker tilsvarende. I 2022 er forsørgerbrøken 0,45 og den forventes å øke til 0,69 i 2050. Dette er dårligere enn snittet for Nordland og landet (basert på hovedtallet MMMM).

Kommune	2022	2030	2040	2050
▲ Sømna	0,45	0,53	0,68	0,69

Flytting

Inn- og utflytting, samt nettoinnflytting siste 10 år.

Innvandrere

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
75	93	119	125	140	146	166	172	156	146

Majoriteten av innvandrere kommer fra Europa (uten Tyrkia). Kommunen har de siste månedene tatt imot 33 flyktninger fra Ukraina og det er planlagt å ta imot totalt 50 i løpet av 2022.

Innvandrere kan potensielt være utsatte grupper. Vi trenger å ta godt nok imot både de som kan gå rett ut i arbeidsliv og de som trenger mer hjelp. Uansett vet vi at den største utfordringen for arbeid og sosialt liv er språk. Innvandrere og barn og voksne med flyktningbakgrunn har mer psykiske helseplager enn etnisk norske og færre oppgir å ha god helse enn etnisk norske. Det er store helsemessige forskjeller mellom ulike innvandrergupper i Norge (Folkehelseinstituttet).

Inn- og utpendling

Pendler ut av kommunen

2021

362 personer

Pendler inn til kommunen

2021

189 personer

Levekår

Lavinntekt

Inntektsfordeling og utdanningsnivå er grunnleggende indikatorer for levekår i en befolkning. Det er påvist en sammenheng mellom inntektsnivå og helsetilstand, og befolkningens generelle levevilkår har stor betydning for i hvilken grad man lykkes med gode levevaner. Lav inntekt øker sannsynligheten for dårlig selvpålevd helse, sykdom og for tidlig død.

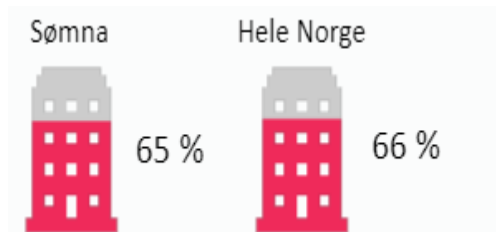
Barn som vokser opp i lavinntektshusholdninger har økt fare for å oppleve at de ikke har de samme godene som andre barn, og studier har vist at de har økt risiko for å bli hengende etter på flere levekårsområder, og at den mentale helse påvirkes (SSB).

I Sømna er andelen barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt (2020) 13,6 %. I Nordland ligger den på 9,4 % og landssnittet er 11,7 (Kilde: Bufdir)

Sysselsatte

Andelen sysselsatte i Sømna sammenliknet med landet.

Arbeidsledighet

Antall arbeidsledige i Sømna kommune sammenlignet med fylket og kommunene på Sør-Helgeland

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Nordland	2 523	2 062	1 837	1 691	1 555	1 449	1 460	1 464	1 412	1 407
Bindal	12	8	10	12	10	7	9	9	9	14
Sømna	13	18	13	14	15	14	17	16	12	13
Brønnøy	62	60	53	47	36	40	39	31	36	43
Vega	12	10	7	6	4	4	*	6	4	6
Vevelstad	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Utenforskap

Utenforskap defineres som de personer som står utenfor arbeidslivet. Tallet inkluderer de som ikke arbeider, ikke er under utdanning, ikke mottar AFP, ikke mottar alderspensjon og ikke er selvstendig næringsdrivende. Sømna har en høyere andel utenforskap i alderen 20-66 år enn landssnittet.

Sømna: 26 %

Landet: 21 %

De samfunnsmessige konsekvensene av utenforskap hos ungdom og voksne er tredelt;

- 1) Samfunnet har store kostnader ved sosial stønad/trygd
- 2) Samfunnet taper inntekter ved å ikke ha folk i arbeid
- 3) Det skaper folkehelseutfordringer ved at mennesker faller utenfor arbeidslivet og får dårlig helse og livskvalitet

Når vi ser dette i sammenheng med den antatte demografiske utviklingen i Nordland, med flere eldre og færre i arbeidsfør alder, så er forebygging av utenforskap blant ungdom og unge voksne et av de viktigste innsatsområdene for å bidra til et sosialt bærekraftig samfunn på lang sikt.

Sykefravær totalt i kommunen

2. kvartal	2018	2019	2020	2021	2022	Endringsprosent
Nordland	5,4	5,8	6,0	6,1	6,1	0,3
1811 Bindal	5,2	6,5	6,3	4,8	5,0	3,1
1812 Sømna	4,7	4,7	3,4	5,2	6,2	18,1
1813 Brønnøy	5,6	6,2	5,7	6,7	6,5	-2,8
1815 Vega	6,7	6,4	7,3	8,6	7,7	-11,0
1816 Vevelstad	5,5	5,0	5,7	5,6	8,0	42,6

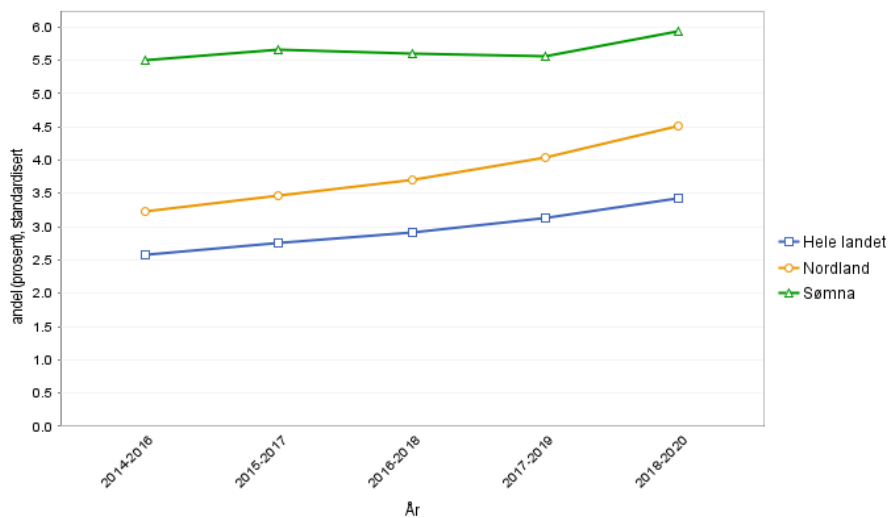
For Sømna tilsvarer dette 2585 tapte dagsverk for 2022.

Sømna kommune som arbeidsgiver

	Egenmelding %	Legemeldt %	Totalt fravær %
2. kvartal 2022	1,63	8,99	10,61
1. kvartal 2022	4,37	6,47	10,84
Hele året 2021	1,99	6,05	8,04
Hele året 2020	2,24	5,03	7,27

Uføretrygdede

Andelen unge uføre 18-44 år i Sømna er høyere enn snittet i landet og fylket.

Helse

Ungdata 2022 viser følgende hovedtrekk:

- Fornøyd med egen helse
- 13 % av ungdommene har hatt psykiske plager
- Høyt nivå av press og stress
- 13 % av ungdom oppgir å ha bli mobbet
- De aller fleste oppgir å ha god livskvalitet
- Mye skjermbruk
- Nedgang i fritidsaktiviteter

Kvalitetsutvikling over tid

Kommunebarometeret – Sømna på 184. plass

En måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Det har utviklet seg til å bli en sentral kunnskapsbase for status og sammenligning av de kommunale tjenestene i Norge. Her rangeres kommunene etter 151 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer.

For Sømna kommune sin del viser Kommunebarometeret 2022 (som viser tilstanden året før) en stigning på 91 plasser fra året før. Kommunen er på 184. plass. Plasseringen er justert med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Rangeringene må tas for det de er - indikasjoner - men barometeret kan danne grunnlag for diskusjoner om økonomi, tjenestekvalitet, innovasjonsbehov etc.

KATEGORI	ÅRETS ENDRING	RANGERING
Grunnskole	8 ↗	# 148 >
Pleie og omsorg	30 ↗	# 232 >
Barnevern	17 ↘	# 197 >
Barnehage	20 ↗	# 24 >
Helse	47 ↗	# 295 >
Sosialtjenesten	0 ↗	# 265 >
Kultur	42 ↗	# 295 >
Miljø og ressurser	9 ↘	# 189 >
Saksbehandling	49 ↘	# 61 >
Vann og avløp	32 ↘	# 104 >
Økonomi	93 ↗	# 72 >
Kostnadsnivå	88 ↗	# 40 >

Kvalitetsindeksen – Sømna på 70. plass

Rapporten beskriver et verktøy for å måle kvalitet i kommunale tjenester.

Den måler kvalitet i flere tjenester enn kommunebarometeret (bl. annet brann, samferdsel og administrasjon).

Sømna havnet på 70. plass i denne rapporten.

Åpenhetsbarometeret – Sømna på 29. plass

Barometeret undersøker blant annet hvor lang tid kommunene bruker på å innvilge innsynskrav, om kommunene har postlister på nett og hvordan disse fungerer i praksis, om det finnes kontaktinformasjon til kommunens politikere på nett og hvordan kommunen behandler blant annet interne dokumenter, byggesaker og politiske saker og dokumenter.

Vi havner på 1. plass s i Nordland med 17 av 20 poeng. Det gir 29. plass i Norge.

Åpenhet

» NYHETER

Disse kommunene har hatt størst forbedring i åpenhet

» PUBLISERT 06.10.2022 07:51

Tana, Fitjar, Sømna og Gulen har alle klatret mer enn 250 plasser på Åpenhetsbarometeret på ett år.

Åpenhetsbarometeret: Sømna klatret 289 plasser - er best i fylket

Sømna kommune gjør et fenomenalt byks på åpenhet ifølge Åpenhetsbarometeret.

Økonomiske rammebetingelser

Inntektssystemet

Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. Inntektssystemet fordeler disse inntektene til kommuner og fylkeskommuner.

De frie inntektene består av rammetilskudd og skatteinntekter, og utgjør nærmere 80 % av de samlede inntektene til kommunesektoren. Rammetilskuddet beregnes blant annet ut fra innbyggertall og alderssammensetningen. Innbyggere i alderen 6-15 år er de som gir mest tilskudd til kommunen.

Inntektssystemet bidrar til at kommuner kan gi et likeverdig tjenestetilbud

Norske kommuner har ulik geografi, alderssammensetning, og ulike levekår. Noen kommuner har mange barn i skolealder, lange reiseavstander og/eller spredt bosetting.

Andre kommuner har mange eldre som trenger omsorgstjenester. Dette gjør at kommunale tjenester som grunnskole, barnehage, og omsorgstjenester ikke koster det samme å tilby i alle kommuner. Et viktig formål med inntektssystemet er å bidra til at kommunene og fylkeskommunenes kan gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne gjennom å kompensere for slike ufrivillige kostnadsforskjeller.

Utgiftsutjevningen omfordeler rammetilskuddet

Kommunene og fylkeskommunene får kompensasjon for disse ufrivillige kostnadsforskjellene i utgiftsutjevningen. Størsteparten av kommunenes rammetilskudd fordeles i utgangspunktet med et likt beløp per innbygger, det såkalte innbyggertilskuddet. Utgiftsutjevningen skjer ved hjelp av en kostnadsnøkkel, som sørger for at denne andelen av rammetilskuddet blir omfordelt fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet til kommuner som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet. Kostnadsnøkkelens består av en rekke objektive kriterier, som forklarer hvorfor det er forskjeller i kommunenes utgifter til velferdstjenester. Eksempler på slike kriterier er blant annet antall barn i skolepliktig alder, antall eldre, bosettingsmønster og reiseavstander i kommunen.

Regionalpolitiske tilskudd

I rammetilskuddet inngår også regionalpolitisk begrunnede tilskudd. Disse tilskuddene er viktige virkemidler for å nå regional- og distriktspolitiske mål. Regionalpolitiske tilskudd til kommunene er distriktstilskudd Nord-Norge, distriktstilskudd Sør-Norge, storbytilskudd, regionsentertilskudd og veksttilskudd.

Skatteutjevningen omfordeler skatteinntekter

En betydelig andel av kommunesektorens inntekter kommer gjennom skatteinntekter. Det

er store forskjeller i skatteinntektene mellom kommunene. Gjennom en egen skatteutjevning utjevnes delvis disse forskjellene mellom kommunene ved at skatteinntektene blir omfordelt fra kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet til kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet.

Statsbudsjettet

Regjeringens forslag til statsbudsjett gir Sømna kommune en vekst i frie inntekter på 4,23 % sammenlignet med budsjett for 2022.

Den samlede pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2023 anslås i statsbudsjettet til å bli 3,70 %. Dette betyr at Sømna får en realvekst på 0,53 %.

[Se her for mer informasjon om forslag til statsbudsjettet.](#)

[KS sine vurderinger av statsbudsjettet med kommentarer kan leses her.](#)

Økonomisk status

Fylkesmannen anbefaler at netto driftsresultat over tid bør ligge på 1,75 % av driftsinntektene. Sømna kommune sitt resultat har variert veldig de siste årene, og under følger en oppstilling for de 5 siste årene:

	2021	2020	2019	2018	2017
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	6,85%	-0,69	-1,99	3,53	2,26

Regnskapet for 2021 ble gjort opp med et historisk godt resultat. Samtidig er det viktig å merke seg at det ikke er driften som har ført kommunen dit, men en rekke heldige faktorer.

Ekstraordinært utbytte fra Helgeland Kraft, større utbetaling fra Havbruksfondet og inntektsføring av pensjon er hovedårsaken til det gode resultatet i 2021.

Det jobbes fortsatt godt med omstillingsarbeidet i kommunen, men man må erkjenne at det fortsatt er en vei å gå og at endring tar tid. Regnskapet etter 2.tertial 2022 viser at kommunen fortsatt har økonomiske utfordringer, og med den demografiske utviklingen kommunen står ovenfor er det helt nødvendig at omstillingsarbeidet fortsetter for at kommunen skal klare å levere resultater på nivå med de sentrale anbefalingene.

Drift

Det må fortsatt være et mål for en kommune å bygge opp reserver som kan benyttes til å dempe eventuelle økonomiske nedturer som følge av f.eks. utfordringer og usikkerhet knyttet til økte demografikostnader, økte kapitalkostnader, økte pensjonskostnader, usikkert finansmarked eller finansiering av statlige reformer.

Sømna kommune har fortsatt et kostnadsnivå som ikke er bærekraftig, hvor utgiftene er større enn inntektene. Det må derfor fortsatt jobbes med å tilpasse driften til kommunens inntektsnivå, og det må tenkes økonomi i alle vedtak som fattes. I dag er utbetalingene fra Havbruksfondet med på å finansiere kommunens drift. I en ideell situasjon burde disse midlene vært avsatt til egenkapital til fremtidige investeringer.

Disposisjonsfond

Fylkesmannen anbefaler kommunene å ha et disposisjonsfond på minimum 10 % av kommunens driftsinntekter. Et slikt nivå (10 %) utgjør for Sømna kommunes del om lag 18 millioner kroner. Sømna kommune har per i dag et disposisjonsfond på 23 % av inntektene.

Trekker man fra midler avsatt til pensjon, flyktninger og næringsfond er kommunens disposisjonsfond på 11,09 %. Dette er et bra tall, men det er fortsatt viktig å skape gode

regnskapsresultater i årene framover for å håndtere uforutsette hendelser, samt å kunne redusere låneopptak ved fremtidige investeringer.

Finansielle måltall

I henhold til kommunelovens § 14-2 skal kommunestyret vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunen. Disse måltallene skal være retningsgivende for budsjettarbeidet og si noe om hva driftsresultatet og gjeldsgraden bør være for at det økonomiske handlingsrommet skal sikres over tid. Sømna kommunes vedtatte finansielle måltall er:

	2023-2026
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	1,75%
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	10%
Rentebærende lånegjeld i % av driftsinntektene*	70%

*= Total gjeld fratrukket gjeld som dekkes av andre. Selvkost og lån til videre utlån. Selv om man for 2022 ikke klarer å levere på alle de finansielle måltallene står disse fast for økonomiplanperioden.

Driftsbudsjett

Det er i løpet av de siste 2 årene gjort et stort omstillingsarbeid i kommunen. Endringer tar tid, men driftsbudsjettet som nå legges frem viser at man jobber hardt for å tilpasse driften til kommunens inntektsnivå. Som økonomiplanen viser, er det fortsatt en jobb å gjøre. Kommunens planlagte investeringer fører til økte finanskostnader, og for å dekke disse må driften reduseres ytterligere. I planperioden har man ikke klart å oppnå positivt driftsresultat i 2025 og 2026, og man bruker av disposisjonsfond for å komme i balanse. I 2023 vil man også ha kostnader knyttet til bredbånd som må føres i kommunens driftsregnskap. Korrigerer man for dette vil man i 2023 kunne oppnå et budsjettert resultat på 1,15 %.

Skal man ha mulighet til å utvikle kommunen videre, og ha rom for fremtidige investeringer er det derfor avgjørende at man fortsetter det økonomiske omstillingsarbeidet som er påbegynt, og at man tenker økonomi i alle saker.

Kommunestyret har vedtatt at kommunen skal ha et netto driftsresultat som skal ligge på 1,75% av driftsinntektene hvert år for å ha en nødvendig buffer for å kunne håndtere uforutsette hendelser gjennom året.

I økonomiplanperioden har man planlagt for å nå følgende budsjettert resultat:

År	2023	2024	2025	2026	2023-2026
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	0,61	0,01	-1,49	-1,03	-0,47

2021 ble et historisk godt resultat for kommunen, og man har derfor klart å bygge opp en solid reserve. Kommunestyrets vedtatte finansielle måltall for disposisjonsfond er 10 %.

For Sømna sin del utgjør dette ca. 18,0 MNOK. Disposisjonsfondet er pr. i dag 54,0 MNOK.

Med forslaget som nå legges frem vil tappes disposisjonsfondet med 6,6 MNOK, og kommunen vil ha et disposisjonsfond på 47,4 MNOK som utgjør 26 % av driftsinntektene.

§5-4 2.ledd - Fordeling drift per ansvarsområde

Ansvar	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
<i>Netto til fordeling</i>	-149 028 934	-161 449 557	-168 855 409	-170 545 616	-170 585 931	-171 793 416
110 KOMMUNEDIREKTØR						
Driftsinntekter		-1 417 800	-677 500	-677 500	-677 500	-677 500
Driftsutgifter		15 394 549	16 433 204	16 433 204	15 173 654	15 173 654
Netto	11 476 038	13 976 749	15 755 704	15 755 704	14 496 154	14 496 154
Bruk av bundne fond			-756 536	-756 536	-756 536	-756 536
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	11 476 038	13 976 749	14 999 168	14 999 168	13 739 618	13 739 618
111 POLITIKK						
Driftsinntekter		-63 750	-63 750	-63 750	-63 750	-63 750
Driftsutgifter		3 492 672	3 902 369	3 752 369	3 902 369	3 752 369
Netto	3 269 293	3 428 922	3 838 619	3 688 619	3 838 619	3 688 619
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	3 269 293	3 428 922	3 838 619	3 688 619	3 838 619	3 688 619
112 FINANS						
Driftsinntekter	-47 381	-30 250	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
Driftsutgifter	-8 787 471	-2 639 077	-11 787 720	-7 118 934	-5 969 069	-4 611 584
Netto	-8 834 852	-2 669 327	-11 822 720	-7 153 934	-6 004 069	-4 646 584
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	-8 834 852	-2 669 327	-11 822 720	-7 153 934	-6 004 069	-4 646 584

120 OMRÅDELEDER OPPVEKST

Driftsinntekter	-4 084 000	-4 628 150	-4 628 150	-4 628 150	-4 628 150
Driftsutgifter	16 390 225	15 554 350	15 554 350	15 554 350	15 554 350
Netto	8 642 603	12 306 225	10 926 200	10 926 200	10 926 200
Bruk av bundne fond					
Avsetning til bundne fond					
Bruk av disposisjonsfond					
Avsetning til disposisjonsfond					
Totalt for ansvaret	8 642 603	12 306 225	10 926 200	10 926 200	10 926 200

121 VIK SKOLE utgår

Driftsinntekter	0	0	0	0	0
Driftsutgifter	0	0	0	0	0
Netto	19 473 069	0	0	0	0
Bruk av bundne fond					
Avsetning til bundne fond					
Bruk av disposisjonsfond					
Avsetning til disposisjonsfond					
Totalt for ansvaret	19 473 069	0	0	0	0

122 BERG SKOLE utgår

Driftsinntekter	0	0	0	0	0
Driftsutgifter	0	0	0	0	0
Netto	9 867 322	0	0	0	0

Bruk av bundne fond
 Avsetning til bundne fond
 Bruk av disposisjonsfond
 Avsetning til disposisjonsfond

Totalt for ansvaret	9 867 322	0	0	0	0	0
----------------------------	-----------	---	---	---	---	---

127 BARNEHAGE

Driftsinntekter		-1 514 550	-1 517 550	-1 517 550	-1 517 550	-1 517 550
Driftsutgifter		8 205 722	10 603 079	10 603 079	10 603 079	10 603 079
Netto	7 669 643	6 691 172	9 085 529	9 085 529	9 085 529	9 085 529

Bruk av bundne fond
 Avsetning til bundne fond
 Bruk av disposisjonsfond
 Avsetning til disposisjonsfond

Totalt for ansvaret	7 669 643	6 691 172	9 085 529	9 085 529	9 085 529	9 085 529
----------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

128 KULTURSKOLEN

Driftsinntekter		-536 500	-536 500	-536 500	-536 500	-536 500
Driftsutgifter		2 461 494	2 479 866	2 479 866	2 479 866	2 479 866
Netto	2 100 821	1 924 994	1 943 366	1 943 366	1 943 366	1 943 366

Bruk av bundne fond
 Avsetning til bundne fond
 Bruk av disposisjonsfond
 Avsetning til disposisjonsfond

Totalt for ansvaret	2 100 821	1 924 994	1 943 366	1 943 366	1 943 366	1 943 366
129 SØMNASKOLEN						
Driftsinntekter		-4 277 660	-4 081 380	-4 081 380	-4 081 380	-4 081 380
Driftsutgifter		31 065 982	34 668 662	33 468 662	33 468 662	33 468 662
Netto	0	26 788 322	30 587 282	29 387 282	29 387 282	29 387 282
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	0	26 788 322	30 587 282	29 387 282	29 387 282	29 387 282
131 KULTUR						
Driftsinntekter		-604 375	-604 375	-604 375	-604 375	-604 375
Driftsutgifter		4 721 067	4 941 684	4 941 684	4 941 684	4 941 684
Netto	3 794 407	4 116 692	4 337 309	4 337 309	4 337 309	4 337 309
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	3 794 407	4 116 692	4 337 309	4 337 309	4 337 309	4 337 309
130 OMRÅDELEDER HELSE VELFERD						
Driftsinntekter		-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Driftsutgifter		1 071 637	1 010 584	1 010 584	1 010 584	1 010 584

Netto	1 558 560	1 065 137	1 004 084	1 004 084	1 004 084	1 004 084
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	1 558 560	1 065 137	1 004 084	1 004 084	1 004 084	1 004 084

133 HELSE

Driftsinntekter		-5 432 349	-7 049 783	-7 049 783	-7 049 783	-7 049 783
Driftsutgifter		15 439 692	19 520 321	19 520 321	19 520 321	19 520 321
Netto	10 315 745	10 007 343	12 470 538	12 470 538	12 470 538	12 470 538
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	10 315 745	10 007 343	12 470 538	12 470 538	12 470 538	12 470 538

134 KJØKKEN

Driftsinntekter	0	0	-1 207 450	-1 207 450	-1 207 450	-1 207 450
Driftsutgifter	0	0	4 088 193	4 088 193	4 088 193	4 088 193
Netto	0	0	2 880 743	2 880 743	2 880 743	2 880 743
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						

Avsetning til disposisjonsfond

Totalt for ansvaret	0	0	2 880 743	2 880 743	2 880 743	2 880 743
----------------------------	---	---	-----------	-----------	-----------	-----------

135 PLEIE OG OMSORG

Driftsinntekter		-7 470 573	-6 208 123	-6 208 123	-6 208 123	-6 208 123
Driftsutgifter		38 973 788	37 804 721	37 804 721	37 804 721	37 804 721
Netto	33 666 892	31 503 215	31 596 598	31 596 598	31 596 598	31 596 598
Bruk av bundne fond		-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	33 666 892	31 303 215	31 396 598	31 396 598	31 396 598	31 396 598

136 VELFERD

Driftsinntekter		-386 000	0	0	0	0
Driftsutgifter		3 582 600	9 201 960	9 201 960	9 201 960	9 201 960
Netto	2 757 731	3 196 600	9 201 960	9 201 960	9 201 960	9 201 960
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	2 757 731	3 196 600	9 201 960	9 201 960	9 201 960	9 201 960

137 BARNEVERN

Driftsinntekter			0	0	0	0
Driftsutgifter		6 398 856	7 173 139	7 173 139	7 173 139	7 173 139
Netto	5 308 613	6 398 856	7 173 139	7 173 139	7 173 139	7 173 139
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	5 308 613	6 398 856	7 173 139	7 173 139	7 173 139	7 173 139

139 BO OG OPPFØLGINGST-JENESTEN

Driftsinntekter		-4 613 000	-4 613 000	-4 613 000	-4 613 000	-4 613 000
Driftsutgifter		15 948 523	15 059 114	15 059 114	15 059 114	15 059 114
Netto	12 492 260	11 335 523	10 446 114	10 446 114	10 446 114	10 446 114
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	12 492 260	11 335 523	10 446 114	10 446 114	10 446 114	10 446 114

138 FYSIOTTJENESTEN utgår

Driftsinntekter	-1 868	0	0	0	0	0
-----------------	--------	---	---	---	---	---

Driftsutgifter	9 338	0	0	0	0	0
Netto	7 470	0	0	0	0	0
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	7 470	0	0	0	0	0

140 OMRÅDELEDER TEKNISK LANDBRUK OG NÆRING

Driftsinntekter		-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Driftsutgifter		1 071 590	1 323 352	1 323 352	1 323 352	1 323 352
Netto	1 075 408	1 065 090	1 316 852	1 316 852	1 316 852	1 316 852
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond						
Bruk av disposisjonsfond						
Avsetning til disposisjonsfond						
Totalt for ansvaret	1 075 408	1 065 090	1 316 852	1 316 852	1 316 852	1 316 852

141 LANDBRUK

Driftsinntekter		-1 061 750	-4 896 718	-4 896 718	-4 896 718	-4 896 718
Driftsutgifter		3 338 199	6 941 369	6 941 369	6 941 369	6 941 369
Netto	1 883 643	2 276 449	2 044 651	2 044 651	2 044 651	2 044 651
Bruk av bundne fond						
Avsetning til bundne fond		13 000	26 000	26 000	26 000	26 000

Bruk av disposisjonsfond
 Avsetning til disposisjonsfond

Totalt for ansvaret	1 883 643	2 289 449	2 070 651	2 070 651	2 070 651	2 070 651
----------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

142 NÆRING

Driftsinntekter		-78 750	-78 750	-78 750	-78 750	-78 750
Driftsutgifter		734 770	734 770	734 770	734 770	734 770
Netto	2 671 095	656 020	656 020	656 020	656 020	656 020

Bruk av bundne fond

Avsetning til bundne fond

Bruk av disposisjonsfond		-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Avsetning til disposisjonsfond		300 000	300 000	300 000	300 000	300 000

Totalt for ansvaret	2 671 095	656 020	656 020	656 020	656 020	656 020
----------------------------	------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

143 TEKNISK

Driftsinntekter		-8 945 965	-3 934 770	-1 989 770	-1 989 770	-1 989 770
Driftsutgifter		19 857 309	13 951 299	10 377 720	10 377 720	10 377 720
Netto	4 976 647	10 911 344	10 016 529	8 387 950	8 387 950	8 387 950

Bruk av bundne fond

Avsetning til bundne fond

Bruk av disposisjonsfond		24 154	24 154	24 154	24 154	24 154
Avsetning til disposisjonsfond						

Totalt for ansvaret	4 976 647	10 935 498	10 040 683	8 412 104	8 412 104	8 412 104
----------------------------	------------------	-------------------	-------------------	------------------	------------------	------------------

144 EIENDOM

Driftsinntekter	-5 921 924	-5 990 674	-5 990 674	-5 990 674	-5 990 674
Driftsutgifter	17 845 682	17 740 203	17 740 203	17 740 203	17 740 203
Netto	11 155 136	11 923 758	11 749 529	11 749 529	11 749 529
Bruk av bundne fond					
Avsetning til bundne fond					
Bruk av disposisjonsfond					
Avsetning til disposisjonsfond					
Totalt for ansvaret	11 155 136	11 923 758	11 749 529	11 749 529	11 749 529

145 Teknisk IKT

Driftsinntekter	-496 000	-711 028	-711 028	-711 028	-711 028
Driftsutgifter	3 725 606	4 271 938	4 271 938	4 271 938	4 271 938
Netto	2 886 988	3 229 606	3 560 910	3 560 910	3 560 910
Bruk av bundne fond					
Avsetning til bundne fond					
Bruk av disposisjonsfond					
Avsetning til disposisjonsfond					
Totalt for ansvaret	2 886 988	3 229 606	3 560 910	3 560 910	3 560 910

146 SELVKOST

Driftsinntekter	-6 539 000	-6 539 000	-6 539 000	-6 539 000	-6 539 000
Driftsutgifter	7 855 867	6 625 453	6 625 453	6 625 453	6 625 453
Netto	-1 511 261	1 316 867	86 453	86 453	86 453

Bruk av bundne fond	-1 356 867	-1 405 864	-1 405 864	-1 405 864	-1 405 864
Avsetning til bundne fond	40 000	1 319 411	1 319 411	1 319 411	1 319 411
Bruk av disposisjonsfond					
Avsetning til disposisjonsfond					
Totalt for ansvaret	-1 511 261	0	0	0	0

170 HELGELAND REHABILITERING

Driftsinntekter	-16 445 125	0	0	0	0
Driftsutgifter	16 445 125	0	0	0	0
Netto	90 164	0	0	0	0
Bruk av bundne fond					
Avsetning til bundne fond					
Bruk av disposisjonsfond					
Avsetning til disposisjonsfond					
Totalt for ansvaret	90 164	0	0	0	0

Sum netto bevilgning	146 793 435	161 449 557	168 855 409	170 545 616	170 585 931	171 793 416
-----------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Herav:

* Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	1 782 673				
* Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	452 824				
<i>Igjen å fordele</i>	<i>-3</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Regnskapet for 2021 er satt opp etter gammel oppstilling. Ny oppstilling fra og med budsjett 2022

§5-6 - Økonomisk oversikt drift

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	-107 111 592	-105 351 000	-109 740 000	-108 533 000	-108 559 000	-108 560 000
Inntekts- og formuesskatt	-53 418 613	-50 845 000	-53 070 000	-54 548 000	-54 548 000	-54 548 000
Eiendomsskatt	-4 130 077	-4 125 000	-4 348 000	-4 348 000	-4 348 000	-4 348 000
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-8 926 898	-5 531 222	-14 617 234	-17 352 849	-15 079 854	-17 314 154
Overføringer og tilskudd fra andre	-49 752 004	-41 965 519	-31 692 155	-29 747 155	-29 747 155	-29 747 155
Brukerbetalinger	-8 570 431	-8 354 000	-8 207 000	-8 207 000	-8 207 000	-8 207 000
Salgs- og leieinntekter	-17 599 664	-19 356 802	-13 487 346	-13 487 346	-13 487 346	-13 487 346
SUM DRIFTSINNEKTER	-249 509 279	-235 528 543	-235 161 735	-236 223 350	-233 976 355	-236 211 655
Lønnsutgifter	122 713 842	116 087 900	121 425 764	120 181 764	118 966 214	118 922 214
Sosiale utgifter	20 665 433	20 234 555	19 981 980	24 648 766	25 800 631	27 156 116
Kjøp av varer og tjenester	67 184 705	66 617 953	65 861 718	65 107 718	65 211 718	65 107 718
Overføringer og tilskudd til andre	15 914 065	25 794 470	14 972 448	12 048 869	12 048 869	12 048 869
Avskrivninger	11 954 892	2 647 000	2 647 000	2 647 000	2 647 000	2 647 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	238 432 937	231 381 878	224 888 910	224 634 117	224 674 432	225 881 917
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-11 076 342	-4 146 665	-10 272 825	-11 589 233	-9 301 923	-10 329 738
Renteinntekter	-925 794	-770 000	-2 220 000	-2 220 000	-2 220 000	-2 220 000
Utbytter	-4 007 195	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	2 095 234	3 830 595	5 919 460	6 903 136	7 072 194	7 130 432
Avdrag på lån	8 765 170	9 306 640	9 306 600	10 728 442	11 016 442	11 160 442
NETTO FINANSUTGIFTER	5 927 415	11 167 235	11 806 060	14 211 578	14 668 636	14 870 874
Motpost avskrivninger	-11 954 892	-2 647 000	-2 647 000	-2 647 000	-2 647 000	-2 647 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-17 103 819	4 373 570	-1 113 765	-24 655	2 719 713	1 894 136
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0

Overføring til investering	802 715	150 000	5 093 031	1 110 000	630 000	320 000
Avsetninger til bundne driftsfond	3 412 751	87 154	1 379 565	1 379 565	1 379 565	1 379 565
Bruk av bundne driftsfond	-5 178 791	-1 556 867	-2 362 400	-2 362 400	-2 362 400	-2 362 400
Avsetninger til disposisjonsfond	24 693 157	6 823 538	16 574 999	8 132 674	9 796 930	10 298 916
Bruk av disposisjonsfond	-6 626 001	-9 877 395	-19 571 430	-8 235 184	-12 163 808	-11 530 217
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO						
DRIFTSRESULTAT	17 103 831	-4 373 570	1 113 765	24 655	-2 719 713	-1 894 136
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	12	0	0	0	0	0

Investeringsbudsjett

Investeringsbudsjettet er lagt opp for en periode på fire år. Planen for 2023 er, som de foregående år, preget av at investeringsbudsjettet i stor grad skal løse viktige og relativt kortsiktige behov. Noen investeringer har en lengre tidshorison, f.eks. investering i ny barnehage i kommunen. Dette er bygging av en kunnskapsinfrastruktur med viktige perspektiv på og for kommunens fremtid. De to første årene av økonomiplanperioden er det mulig å lage en investeringsplan med stor presisjon. De to siste årene av planperioden er presisjonen mindre.

I den grad det er mulig å forutse er investeringsplanen for 2023 lagt på et nivå det skal være mulig å gjennomføre.

Fylkesmannen opererer også med et normtall for gjeld; lånegjelden bør ikke overstige 70 % av driftsinntektene. Når man skal beregne lånegjeld må dette sees i sammenheng med hvor mye som dekkes av andre. Det vil si at vi trekker fra gjeld knyttet til selvkost, og lån som kommunen har tatt opp til videre utlån. I forslaget som nå legges frem er man innenfor normen i hele økonomiplanperioden. For å holde lånegjelden på et lavest mulig nivå innfører kommunen fra 2023 en handlingsregel som sier at 10 % av alle investeringskostnader skal dekkes med egenkapital/bruk av disposisjonsfond.

Det er viktig å merke seg at det ikke er budsjettert med salg av tomter i de kommunale boligfeltene. Salg av tomter vil gå til avdrag på gjeld og redusere gjelden ytterligere.

§5-5 1.ledd - Bevilgningsoversikt investering

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Investeringer i varige driftsmidler	17 085 905	54 950 000	51 888 804	9 600 000	4 800 000	1 700 000
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 860 473	570 146	589 531	0	0	0
Utlån av egne midler	3 820 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Avdrag på lån	27 010 729	4 695 000	3 695 000	1 495 000	1 495 000	1 495 000
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	50 777 107	65 215 146	61 173 335	16 095 000	11 295 000	8 195 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 806 767	0	0	0	0	0
Tilskudd fra andre	145 000	0	-4 900 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-310 000	-3 200 000	-2 200 000	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-26 188 800	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-2 701 012	-1 345 000	-1 345 000	-1 345 000	-1 345 000	-1 345 000
Bruk av lån	-14 292 811	-59 950 000	-42 655 304	-8 640 000	-4 320 000	-1 530 000
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-46 154 390	-64 495 000	-51 100 304	-9 985 000	-5 665 000	-2 875 000
Videreutlån	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	-3 820 000	0	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0	0	0
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-3 820 000	0	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Overføring fra drift	-802 715	-150 000	-5 073 031	-1 110 000	-630 000	-320 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-570 146	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-802 715	-720 146	-5 073 031	-1 110 000	-630 000	-320 000
Udekket beløp	2	0	0	0	0	0

§5-5 2.ledd - Investeringer fordelt på tiltak

Prosj. nr:	Navn på tiltak	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
0113	Digitalisering/Arkiv/ERP	760 678	1 000 000	1 500 000	1 000 000	500 000	500 000
0131	Ny kommuneadministrasjon - forprosjekt	317 200	0	250 000	0	0	0
0202	Ny barnehage	489 264	9 000 000	9 000 000	0	0	0
0203	Investering Berg barnehage	18 829	5 280 000	5 280 000	0	0	0
0207	Ny fasade Allbrukshallen	19 042	0	0	0	0	0
0210	Mekkebu	0	500 000	500 000	0	0	0
0213	Oppgradering - østfløyen Vik skole	989 230	0	0	0	0	0
0217	Berg skole - adgangskontroll	0	0	650 000	0	0	0
0220	Fagfornyelsen	671 623	0	0	0	0	0
0231	Basseng - oppgradering	3 672 939	4 420 000	0	0	0	0
0232	Basseng - universell utforming	0	1 655 000	2 196 700	0	0	0
0233	Sømna Stadion - rehabilitering dekket	0	2 000 000	6 157 104	0	0	0
0234	Salg av Sentrumsveien 2	0	1 700 000	1 700 000	0	0	0
0235	Salg av Sund Barnehage	0	500 000	500 000	0	0	0
0236	Salg av Logopedisk senter	0	1 000 000	0	0	0	0
0237	Berg skole - Oppgradering El anlegg og armaturer	0	0	350 000	0	0	0
0238	Basseng - nye ventilasjonsanlegg	0	0	1 050 000	0	0	0
0244	Vik Skole - Oppgradering fyranlegg prosjektering	0	200 000	200 000	0	0	0
0245	Vik Skole - Oppgradering fyranlegg	0	0	0	2 500 000	0	0
0301	Omsorgshjemmet	790 788	0	0	0	0	0
0302	Ombygging 3.etg SOS	661 389	0	0	0	0	0
0305	Ombygging legekontor	0	1 880 000	1 880 000	0	0	0
0306	Sømna omsorgssenter - varemottak	146 134	0	0	0	0	0
0307	Sømna omsorgssenter - solskjerming	0	0	250 000	0	0	0
0308	Sømna omsorgssenter - avd. kjøkken	0	200 000	200 000	0	0	0
0311	Kjøp av tjenestebiler	0	400 000	3 000 000	3 000 000	2 000 000	0
0312	Sømna omsorgssenter - ventilasjon	0	0	0	800 000	0	0
0313	Sømna omsorgssenter - adgangskontroll	0	200 000	300 000	0	0	0
0314	Sansehagen	0	500 000	0	0	0	0
0315	Kjøle og fryseanlegg SOS	0	650 000	0	0	0	0
0318	Oppgradering El anlegg og armaturer	0	0	500 000	0	0	0
0320	Prosjekt Helsetun	0	0	500 000	0	0	0
0324	SD-anlegg	532 416	0	0	0	0	0
0512	Inventar Sømnahallen	0	150 000	0	0	0	0
0601	Buskhammarn	5 425 108	0	0	0	0	0
0603	Boligfelt Sund	1 613	0	0	0	0	0

0624	Oppgradering tannlegekontor	79 500	0	0	0	0	0
0628	Stedsutvikling Berg	0	200 000	650 000	0	0	0
0634	Avløpsstasjoner	0	1 600 000	0	0	0	0
0635	Havreveien 3 - Hybelleiligheter	0	160 000	0	0	0	0
0638	Områdeplan Vennesund	0	80 000	0	0	0	0
0639	Slamavskiller Vik	0	1 200 000	0	0	0	0
0640	Slamavskiller Berg	0	1 200 000	0	0	0	0
0641	Ny vannbil	0	500 000	0	0	0	0
0643	Kommunale boliger	0	0	9 900 000	0	0	0
0645	Grunnkjøp av næringsareal Slynngmyra	0	675 000	0	0	0	0
0649	Frigjøringsverktøy brann	0	0	275 000	0	0	0
0650	Kjøp av selvgående gressklippere	0	200 000	0	0	0	0
0653	Ny brannbil	0	4 000 000	4 000 000	0	0	0
0654	Traktor - utskifting.	0	700 000	0	0	0	0
0655	Kjøp av feierbil	0	300 000	0	0	0	0
0656	Ny bil uteseksjonen	305 976	0	0	0	0	0
0659	Omdisponering av arealer Sømna Omsorgssenter	300 770	0	0	0	0	0
0664	Langåsen sør - nye tomter	302 510	0	0	0	0	0
0697	Ny brannstasjon - utredning/forprosjekt	166 129	0	0	0	0	0
0699	Ny brannstasjon - gjennomføring	0	12 000 000	0	0	0	0
0707	Gamle Vik	12 500	200 000	0	0	0	0
0717	Nasjonal turistvei - Sundshopen	795 764	600 000	0	0	0	0
0718	Asfaltering boligfelt	701 720	0	0	0	0	0
0719	Investering gatelys	214 783	300 000	300 000	300 000	300 000	200 000
0720	Asfaltering av kommunale veier	0	3 000 000	3 000 000	2 000 000	2 000 000	1 000 000
0832	Forvaltningslån	756 772	5 628 000	628 000	628 000	628 000	628 000
0870	Lån Helgeland kraft	867 000	867 000	867 000	867 000	867 000	867 000
3529	Kjøp aksjer	26 730 473	570 146	589 531	0	0	0
Sum investering:		45 730 150	65 215 146	56 173 335	11 095 000	6 295 000	3 195 000

Beskrivelse av tiltak

Prosj nr:	Navn på tiltak	Beskrivelse av tiltaket
0113	Digitalisering/Arkiv/ERP	Økonomi og HR-system samt slutføring nytt sak/arkiv-system, plansystem og velferdsteknologi.
0131	Ny kommuneadministrasjon - forprosjekt	Det må kjøres et prosjekt for å se på mulige løsninger for fremtidig kommunehus.
0202	Ny barnehage	Renovering av Vik barnehage.
0203	Investering Berg barnehage	Renovering av Berg barnehage
0210	Mekkebu	Etablering av mekkebu
0217	Berg skole - adgangskontroll	Elektronisk adgangskontroll på alle ytterdører.
0232	Basseng - universell utforming	Ombygging og tilpassing av tilgang til HC garderober. Spillemidler
0233	Sømna Stadion - rehabilitering dekket	Rehabilitering av kunstgress og friidrettsdekke.
0234	Salg av Sentrumsveien 2	Salg av Sentrumsveien 2.
0235	Salg av Sund Barnehage	Salg av Sund Barnehage
0237	Berg skole - Oppgradering El anlegg og armaturer	Lysrør som inneholder kvikksølv fases ut i løpet av 2023, og må erstattes av LED. Dette er et EU/EØS-vedtak. Dette fører til at vi må skifte ut armatur på Berg Skole og Allbrukshus
0238	Basseng - nye ventilasjonsanlegg	Det er behov for utskifting av begge ventilasjonsanleggene i basseng. Anleggene som står der i dag er 21 år gammel. Vi har betydelige driftsproblem med anleggene på grunn av sterk slitasje. Anleggene har stått i et meget krevende miljø, slik at dette er innenfor forventet levetid på slike anlegg.
0244	Vik Skole - Oppgradering fyanlegg prosjektering	Utfasing av fossilt brensel og etablering av ny luft/vann varmforsyning, samt spisslast av bio brensel - prosjektering.
0245	Vik Skole - Oppgradering fyanlegg	Utfasing av fossilt brensel og etablering av ny luft/vann varmforsyning, samt spisslast av bio brensel - gjennomføring
0305	Ombygging legekantor	Ombygging av resepsjon, venterom, kontor, samt etablering av "sluser".
0307	Sømna omsorgssenter - solskjerming	Solavskjerming på vindu sørvegg, 1 og 2 etasje SOS.
0308	Sømna omsorgssenter - avd. kjøkken	Utskifting av et avdelingskjøkken.
0311	Kjøp av tjenestebiler	Kommunen gjør en samlet anskaffelse på nye tjenestebiler.

0312	Sømna omsorgssenter - ventilasjon	Oppgradering av motorer m.m. på eksisterende ventilasjon
0313	Sømna omsorgssenter - adgangskontroll	Elektronisk adgangskontroll på alle utvendige dører
0318	Sømna omsorgssenter - Oppgradering El anlegg og armaturer	Lysrør som inneholder kvikksølv fases ut i løpet av 2023, og må erstattes av LED. Dette er et EU/EØS-vedtak. Dette fører til at vi må skifte ut armatur på Sømna Omsorgssenter
0320	Prosjekt Helsetun	Planlegging av området og bygningsmassen rundt Sømna omsorgssenter
0628	Stedsutvikling Berg	Planleggingskostnader. Gjennomføring av planer må tas inn i senere budsjett.
0643	Kommunale boliger	Kjøp av 2 boliger i Vik + eventuelt tiltredelse av garanti i Buskhammeren.
0649	Frigjøringsverktøy brann	Frigjøringsverktøyet er av eldre type og må byttes.
0653	Ny brannbil	Første utrykningsbilen er fra 1984. Sømna Kommune har de siste årene hatt stadig reparasjoner på bilen, og det trengs en ny bil som ivaretar sikkerheten.
0719	Investering gatelys	Oppgradering og utskiftning til LED.
0720	Asfaltering av kommunale veier	Asfaltering av kommunale veier.
0832	Forvaltningslån	Lån til videre utlån. Startlån fra Husbanken.
0870	Lån Helgeland kraft	Utlån Helgelandkraft. Penge brukes til avdrag på lån.
3529	Kjøp aksjer	Egenkapitalinnskudd KLP

§5-7 Lånegjeldens utvikling 2023-2026 fordelt på låneformål

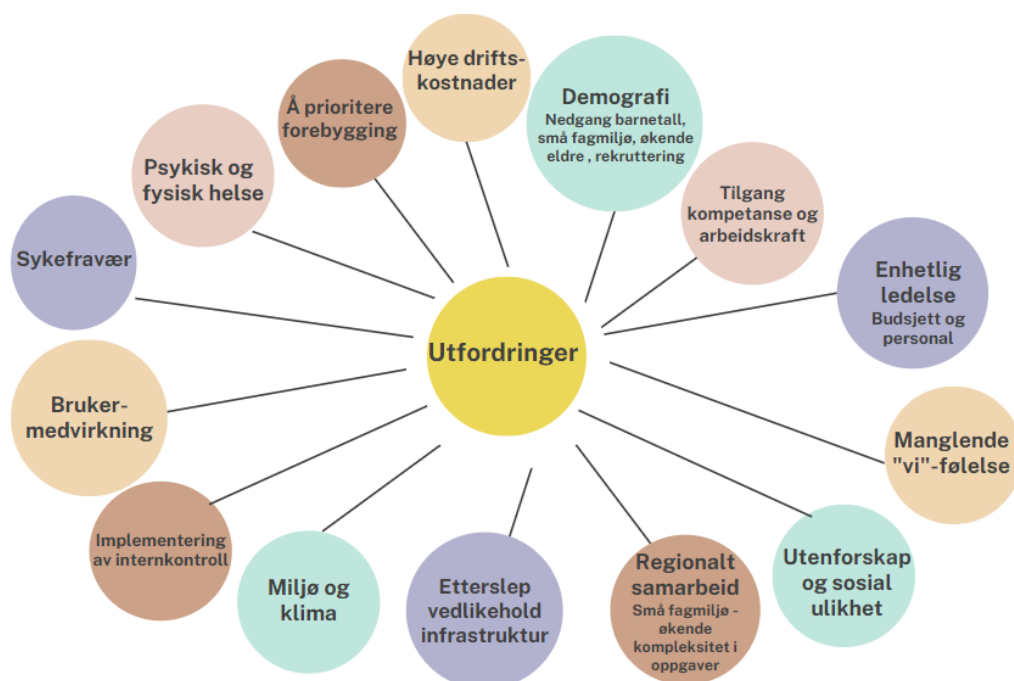
		Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Bruk av lån		- 47 655 304	- 13 640 000	- 9 320 000	- 6 530 000
Avdrag lån i drift		9 306 600	10 728 442	11 016 442	11 160 442
Avdrag lån i investering		3 695 000	1 495 000	1 495 000	1 495 000
Sum avdrag		13 001 600	12 223 442	12 511 442	12 655 442
Økning i lånegjeld		- 34 653 704	- 1 416 558	3 191 442	6 125 442
	UB2022				
Total gjeld	- 158 264 957	- 192 918 661	- 194 335 219	- 191 143 777	- 185 018 335
Herav lån til videre utlån	23 751 231	28 751 231	33 751 231	38 751 231	43 751 231
Herav lån til selvkost	18 078 120	18 078 120	18 078 120	18 078 120	18 078 120
Rentebærende gjeld	- 116 435 606	- 146 089 310	- 142 505 868	- 134 314 426	- 123 188 984
I % av driftsinntekter		-64,96 %	-63,44 %	-59,78 %	-54,54 %

Forventninger og utfordringer for kommunen som tjenesteyter

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Forventningene skal følges opp i kommunens arbeid. Regjeringen legger vekt på at vi står overfor fire store utfordringer:

- *Å skape et bærekraftig velferdssamfunn*
- *Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning*
- *Å skape et sosialt bærekraftig samfunn*
- *Å skape et trygt samfunn for alle*

Om vi går nærmere inn på disse punktene, ser vi at for Sømna sin del står vi konkret overfor disse utfordringene:

Overordnede prioriteringer i planperioden

I en økonomiplan og handlingsdel er det viktig å være bevisst de ressurser vi har og også ta høyde for at det kommer en del uforutsett i løpet av året. Det har derfor vært gjennomført en nøye vurdering av tiltak, basert på de hovedutfordringer som er skissert. Følgende vil bli prioritert i 2023:

Virksomhetsstyring, ledelse, medarbeiderskap og internkontroll

Kommunen skal videreføre arbeidet med internkontroll som ble påbegynt i 2022 som en del av ledelses-utviklingsprogrammet for ledere, mellomledere og tillitsvalgte. Dette arbeidet skal styrkes og rulles videre ut på enhetene. Parallelt med programmet ble følgende dokument utarbeidet;

Virksomhetsstyring, ledelse, medarbeiderskap og internkontroll - Retningslinjer for ansatte. Dette dokumentet skal forankres blant alle ansatte.

Gjennom helhetlig virksomhetsstyring skal kommunen sikre både effektiv drift og gode tjenester til innbyggerne, samtidig som vi ivaretar nødvendig utviklingsarbeid og innovasjon i tråd med samfunnets og innbyggernes behov.

Det søkes om nye organisasjonsutviklingsmidler fra KS for å jobbe videre med blant annet enhetlig ledelse som følger kommunens ledelsesprinsipper; **TYDELIG, TRYGG OG TETT PÅ** og som omfatter **økonomi, fag og personal**. Fokus vil være på endringsledelse, prosjektledelse, prosessledelse, innovasjonsledelse og bærekraftsledelse der vi bruker de store planene som

læringsmotor (planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel, temaplan oppvekst og temaplan helse og omsorg). Et slikt prosjekt vil omfatte langt flere enn ledere og mellomledere og et mål er også å få en tydeligere «vi-følelse».

Bruker-, medarbeider- og innbyggerundersøkelser

Å måle og vurdere innbyggernes nytte av tjenestene er viktig for videre utvikling.

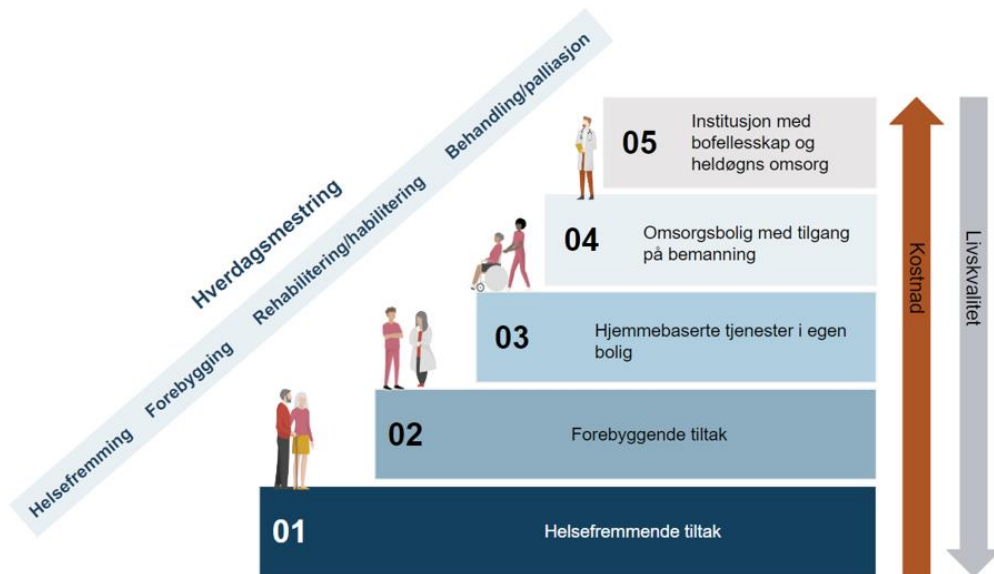
Brukerundersøkelser gjennomføres i dag på flere enheter, men det er behov for å gjennomføre på flere enheter. Det må settes i system for å dra nytte av resultatene som kommer frem. Det vil også ved behov gjennomføres innbyggerundersøkelser.

Medarbeiderundersøkelser vil fortsatt gjennomføres etter gjeldende plan.

Tilpasning demografi og tjenestenivå

Vi må hele tiden sørge for at det er riktig dimensjonering av tjenestilbudet. Med stadig færre barn og økende antall eldre står vi overfor store utfordringer som det er viktig å ta høyde for på et tidligst mulig tidspunkt. Kommunen jobber videre med BEON-prinsippet (beste effektive omsorgsnivå) i helse og velferd; det vil si at tjenesten(e) som gis skal være på riktig nivå i omsorgstrappen utfra behovet til brukerne.

Omsorgstrappa:

Framtidens prognoser viser at det på enkelte områder vil være et økende behov for å rekruttere og styrke kompetanse. Det vil jobbes videre med strategier og eventuelle virkemidler for å sikre nok og rett kompetanse. I dette ligger det også at vi må styrke markedsføringen av kommunen.

Innføring av nytt plan- og virksomhetsstyringsystem

Det er behov for å effektivisere arbeidsmåter som gjelder planprosesser og virksomhetsstyring. Ved å forenkle og fornye dette arbeidet vil vi få bedre oversikt. Det blir mer lesbart og gjør dokumentene levende. Det vil gi en enda tydeligere rød tråd i arbeidet og ikke minst vil det være veldig ressursbesparende.

Styrke regionalt samarbeid og følge opp eksisterende avtaler

I dag har vi samarbeid på mange områder; kommunepsykolog, krisesenter, KAD-seng, legevakt, NAV, skolesamarbeid, rehabiliteringstjenester og landbruk/skogbruk. Det er behov for tettere og styrket samarbeid slik at samarbeidet gir forventet effekt og måloppnåelse.

Beredskapsarbeid

Det skal jobbes videre med å styrke kommunens samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid på overordnet og enhetsnivå, samt følge opp kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse. Det kommunale kriseberedskapsrådet skal møtes tre ganger i året, det skal gjennomføres interkommunal beredskapsøvelse i vinter og det skal kurses i krisehåndteringsverktøyet CIM.

Informasjon og kommunikasjon for å kunne forstå, mene og delta

Klart språk for alle er viktig for å nå ut til brukere og innbyggere, for å skape tillit og forståelse. Kravet om klart språk har kommet inn i den nye språkloven.

For innbyggerne er det grunnleggende at kommunen gir god og lett tilgjengelig informasjon om rettigheter, hvilke tjenester kommunen gir og politikken som føres. Åpenhet innebærer også at befolkningen får vite hvilken informasjon politikerne legger til grunn for sine beslutninger, og hvem som har ansvar for hvilke beslutninger. Det bør også være en lav terskel for å ta kontakt med kommunen og enkelt å forstå hvordan man som innbygger kan ta opp saker med de folkevalgte. Alle saksbehandlere, ledere og andre skal gjennomgå e-læringskurs for klart språk.

Innkjøpsamarbeid

Et samarbeid med andre kommuner om felles innkjøp vil være økonomisk lønnsomt. Det jobbes med å inngå samarbeidsavtaler for å hente ut gevinster og sikre at vi følger lov om offentlige anskaffelser.

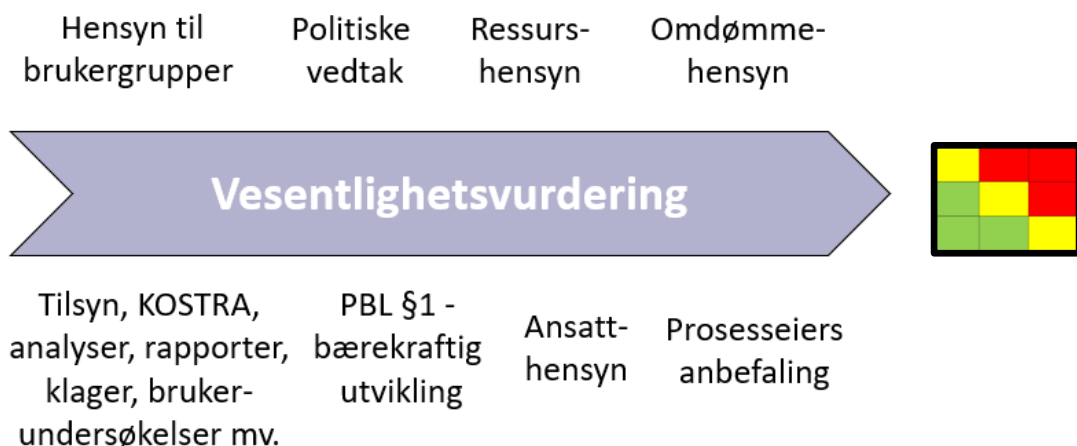
Forebyggende og helsefremmende arbeid i et vidt perspektiv

«Sammen for barn og unge» er et tverrfaglig prosjekt med mål om å styrke psykisk helse blant barn og unge og sikre bedre samarbeid og samhandling blant alle som jobber med barn og unge i kommunen og i det interkommunale samarbeidet. Det jobbes videre med ulike forebyggende og helsefremmende tiltak på alle enheter som jobber med barn og unge. Programmet MOT skal styrkes ved at vi har mer fokus på kommunen som samfunnsbygger, ikke kun skolen som samfunnsbygger. Våren 2023 skal deler av den lokale MOT-ledelsen kurses.

Prioriterte prosesser ut fra dagens risikobilde

Basert på modellen under skal det vurderes og velges ut prosesser som den strategiske ledergruppen skal prioritere i 2023. Prioriteringen vil omfatte en kortfattet vurdering av risikobildet. Dette er en videreføring og systematisering av internkontrollarbeidet som er igangsatt.

FNs bærekraftsmål i lokal kontekst

FNs bærekraftsmål er en felles plan for alle verdens land for hvordan vi kan utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng og innebærer at vi må tenke helhetlig når vi skal løse framtidens utfordringer. Bærekraftsmålene skal i 2023 oversettes til lokal kontekst og være førende for planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

SPIR – SØMNA KOMMUNES VERDIER

Som en av Nord-Norges største landbrukskommuner ønsker vi at det skal spire i Sømna. Ledere og ansatte i kommunen jobber hver dag for at vi skal levere gode tjenester som fører til at innbyggerne trives, føler tilhørighet og kjenner at det er godt å bo i et trygt og levende lokalsamfunn. Vi skal være en kommune som bidrar til vekst og utvikling – til at det spirer i Sømna-samfunnet.

Som ansatt i Sømna kommune skal vi legge SPIR til grunn i alt vi gjør:

S – for samarbeid

Vi har tillit til at andre har noe å bidra med og vi er åpne for nye ideer og deler erfaringer med hverandre. Vi vet at vi må jobbe sammen som et lag for å levere gode tjenester. Vi hjelper hverandre og gir hverandre ærlige tilbakemeldinger.

P – for profesjonalitet

Vi forstår vår rolle som ansatt i Sømna kommune. Vi ønsker resultater og jobber i fellesskap for å levere gode tjenester. Vi klarer å skille sak og person når vi er uenige om noe.

I – for imøtekommenhet

Vi møter andre med positiv nysgjerrighet og viser forståelse for andres synspunkt. Vi har MOT til å bry oss.

R – for respekt

Vi viser respekt for hverandre gjennom å lytte og vise interesse for andres opplevelser, erfaringer og kunnskap. Vi forbereder oss til møter og følger de møteregler vi er enige om.

Mål og resultatstyring

SØMNA SKAL VÆRE EN BÆREKRAFTIG KOMMUNE, SKAPE ET HELSEFREMMENDE LOKALSAMFUNN OG VÆRE EN ATTRAKTIV BOSTEDSKOMMUNE.

Tiltak	Effekt mål	Resultatindikator	2021	2022	Resultatmål 2023	
Styrket internkontroll	Kvalitet i tjenestene	Antall HMS-avvik	119	186	200*	
		Antall avvik organisasjon/internt	60	103	150*	
		Antall avvik tjeneste/bruker	275	322	340*	
		Andel avvik lukket innen fristen	*	*	80	
Styrket virksomhetsstyring	Enhetlig ledelse	Antall lederdialoger per år per leder	*	*	10	
		God kvalitet på tjenester og effektiv ressursutnyttelse	Plassering på kommunebarometeret	269	184	180
		Plassering på kvalitetsindeksen	*	70	70	
		Plassering på åpenhetsbarometeret	318	29	30	
		Antall gjennomførte bruker- og innbyggerundersøkelser	*	*	3	
Styrket medarbeiderskap	Medarbeidere og lederes opplevelse av at kommunen legger til rette for godt medarbeiderskap og ledelse	Tilfredshet på vernerunde for psykososialt arbeidsmiljø	90	89	90	
		Sikre god involvering og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle. Medarbeidere skal oppleve å få brukt sin kompetanse på en god måte	Tilfredshet på vernerunde for psykososialt arbeidsmiljø	85	84	90

Tiltak	Effekt mål	Resultatindikator	2021	2022	Resultatmål 2023
		Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	59	69	100
		Trivselsscore	8,2	7,9	8,5
		Faste dialogmøter med tillitsvalgte og verneombud på alle nivå	*	*	10
		Legemeldt sykefraværspersent	5,03*	6,05*	5
Jobbe smartere, finne løsninger og være nytenkende	Mer ressurseffektiv og bærekraftig drift av tjenestene	Antall nye tjenester som er digitalisert	3	4	6
God økonomistyring	Økonomisk bærekraft	Netto driftsresultat	-0,69	6,85	1,75 %
		Gjeldsgrad	56,95	60,67*	75 %
		Disposisjonsfond	21,79	*	10 %
Jobber helsefremmende og forebyggende	Robuste barn og unge med god psykisk helse	Andelen unge med psykiske plager	14*	13*	< 10

Vi forventer at avvik skal øke med tanke på økt fokus på internkontroll og avvik, men det er vanskelig å sette noen eksakte resultatmål da vi ikke vet hvor vi bør ligge. Stjerne markerer enten at vi ikke har tall tilgjengelig eller at tall er for annet årstall. Gjeldsgrad er kun stipulert, da låneopptak ikke er foretatt ennå.

Oppvekst og kultur

OMRÅDET BESTÅR AV SKOLE, BARNEHAGE,
KULTURSKOLE, KULTUR OG FRIVILLIGHET

Skole

Status

Sømnaskolen som begrep begynner å sette seg og det viser at det å samle skoledrift fra 1. - 10. trinn under felles ledelse var et riktig grep. Rektors ledergruppe består av avd. leder Berg skole (1.-4. trinn + SFO) og avd. leder Vik skole (5. - 10. trinn). Per tiden er det totalt 42,5 årsverk fordelt på 50 ansatte knyttet til Sømnaskolen inkl. SFO.

Elevtallet har gått ned inneværende skoleår, men tilflytning av elever fra Ukraina har gitt en positiv effekt på elevtallet. Vi har nå 84 elever på Berg skole og 44 barn med SFO-plass. Ved Vik skole har vi 156 elever, noe som gir et totalt elevtall i Sømnaskolen på 240 elever. Dette er en nedgang fra forrige skoleår på 22 elever.

Utfordringer

Omstillingsarbeidet i skolen har fortsatt et sterkt fokus og vi har nå fokus på å konsolidere drift innenfor gitte rammer. Det er utfordrende å planlegge for uforutsette ting, der nye elever med behov og nye sakkyndige vurderinger vil gi noen rettigheter som vi må innfri. Dette kan komme som tillegg gjennom året og søkes løst innenfor rammen med omfordeling og omdisponeringer.

Vi har vært heldige med tilsetninger foran inneværende skoleår, men det er stadig færre søkere med kvalifisert utdanning til lærer- og barne- og ungdomsarbeiderstillinger. Dette vil bli en utfordring fremover da vi har en del lærere og fagarbeidere blant våre seniorer.

Resultatoppfølging er en viktig del av fokuset på kvalitet i skolen og arbeidet i profesjonsfellesskapet er sentralt for å få til et sammenhengende læringsløp for elevene fra 1. - 10. Trinn. Vi ser at vi fremover må ha enda større fokus på begynneropplæring og skal i gang med å revidere skolens plan for lese- og skriveopplæring. Det jobbes også med å få hele Sømnaskolen sertifisert som dysleksivennlig skole.

Prioriteringer i planperioden

Skolen har mange oppgaver og mye som må prioriteres, men for å få til læring er man avhengig av et godt læringsmiljø. Arbeidet med trygt og godt skolemiljø vil derfor bli et prioritert område i planperioden, det samme vil arbeidet mot dysleksivennlig skole fra 1. - 10. trinn. I tillegg ser vi at vi har behov for å sikre god internkontroll etter prosjektperioden i 2022 og vil prioritere å følge opp risikoområder i prosessen grunnskole herunder å jobbe mot en kultur for god avvikshåndtering.

Barnehage

Status

Sømna barnehage består av Berg og Vik barnehage. Barnehagene har felles styrer. Per nå har barnehagen 12,18 årsverk fordelt på 13 ansatte, men grunnet tilflytting av flyktninger har vi søkt etter en ny pedagog. Dette for å sikre bemannings- og pedagognorm ved flere barn. I dag er det 20 barn i Vik barnehage og 20 barn på Berg, vi har altså totalt 40 barn i Sømna barnehage.

Utfordringer

Den største utfordringen i barnehagesektoren i Sømna er fortsatt lave fødselstall. Vi må hvert år justere bemanningen i forhold til antall barn etter hovedopptak. Dette er krevende med tanke på økonomisk styring og særlig viktig med tanke på at tilskudd til private aktører blir beregnet på bakgrunn av hva kommunen selv bruker på sine barnehager.

Vedtatt oppgradering av begge de to kommunale barnehagebyggene er ikke igangsatt og vi avventer fremdrift her før vi planlegger videre organisering. Det er hensiktsmessig å samle alle barn i Berg barnehage i byggeperioden i Vik. Dette vil sikre mer fleksibilitet vedr. bemanning og organisering og være mer stabilt for barna med tanke på fravær/vikarer.

Prioriteringer i planperioden

I 2022 kom det en endring i Lov om barnehager som skal sikre et trygt og godt barnehagemiljø. Systematisk arbeid med dette vil ha fokus i planperioden, herunder å få på plass et godt system for å melde fra om utrygt barnehagemiljø, sette inn tiltak og sikre god evaluering med brukermedvirkning. Også innenfor barnehage vil fokus på internkontroll følges tett opp og det å implementere Compilo som internkontroll og avvikssystem hos de ansatte vil være sentralt.

Kulturskole

Status

Sømna kommunale kulturskole har inneværende år 171 elevplasser i bruk. Det er 3,35 årsverk i bruk fordelt på 5 ansatte. Alle ansatte i kulturskolen har pedagogisk utdanning, noe som gir oss et godt utgangspunkt for god kvalitet i denne tjenesten. Kulturskolerektor har 30% til ledelse/administrasjon som er inkludert i tallet foran.

Utfordringer

Etter en lang periode med restriksjoner er endelig kulturskolens aktivitet i normal drift. Det er mye aktivitet og det er mange som vil ha en del av kompetansen som kulturskolen innehar. Med få ressurser må det gjøres prioriteringer på hva som er mulig å få til innenfor rammene, men likevel klarer rektor og de ansatte å få til mye positiv aktivitet.

Kulturskolen driver sin virksomhet i mange ulike lokaler og det fordrer godt samarbeid med skole, barnehage og helse og omsorg. Vi ser at akustikk og lydforhold ikke er tilpasset den aktivitet kulturskolen har, særlig er forholdene i Allbrukshuset er krevende med mange deltagere.

Prioriteringer i planperioden

Kunst, teater og musikk brukes i dag inn mot både barn, unge og eldre for å bidra til å skape et helsefremmende lokalsamfunn. For å være en attraktiv bostedskommune er variert fritidstilbud viktig og Sømna kulturskole tar sitt samfunnsoppdrag på alvor gjennom å gi et tilbud til flere grupper i samfunnet vårt.

Også innenfor kulturskolens virksomhet vil god internkontroll være viktig. I tillegg vil fokus på kompetanse og kvalitet i samspill med brukermedvirkning ha fokus.

Kultur og frivillighet

Frivilligsentralen

Driftes av frivilligkoordinator. Sentralen skal være et bindeledd mellom kommunen og det frivillige liv i Sømna og koordinere aktiviteter og ha oversikt over behov fra begge parter. Samhandlingen mellom det offentlige og det frivillige vil være vesentlig for å kunne imøtekomme morgendagens samfunnsutfordringer. Etter brann i lokaler har Frivilligsentralen raskt etablert seg i nye lokaler og fungerer som en sosial møteplass hvor det legges til rette for et stort mangfold av aktiviteter. Frivilligsentralen tilbyr enkle tjenester som handling for eldre til en rimelig penge og arrangerer handleturer for de som har behov og som kan komme seg selv med hjelp av transport, har bruktbuikk for klær og utstyrsbank med idretts- og friluftsutstyr til utlån. Dette supplerer kommunalt tjenestetilbud.

Sømna kirke

Sømna kommune overfører årlig midler til drift av kirken som i dag har 3,5 årsverk fordelt på 5 ansatte. Det er gjennomsnittlig 2,5 gudstjenester pr. måned og 40 gudstjenester er forordnet pr. år. Kirken har oppmøte fra ca. 20 personer på en vanlig søndagsgudstjeneste. Diakonen i kirken har ansvaret for drift av ungdomsklubben LIME og speidere. Sømna kommune gir et eget tilskudd til ungdomsklubbensom. Dette går til drift av ungdomsklubben og lønn til ungdom som har et ansvar i driften. Sømna menighet eier lokalet til ungdomsklubben LIME. På LIME møter ca. 50-70 ungdom hver uke.

Frivillighet, idrett og kultur

Vi har i dag en samarbeidsordning med spleis på utstyr til hallene hvert år. Kommunen sørger for tilgjengelige haller til barn og unge i kjernetid, og fordeler ellers halltilbudet til voksne og andre grupper. Kommunen har et rikt kulturliv og velfungerende frivillighet. Vi har relativt beskjedne overføringer til lag og foreninger. Vi er pliktig til å stille lokaliteter til rådighet til de som har aktiviteter som gir rett til tilskudd igjennom voksenopplæringsloven, herunder kunstgrupper (visuell kunst), dansegrupper, teatergrupper, kor og musikkgrupper. Kulturen og frivilligheten bidrar med kulturelle og sosiale møteplasser i kommunen, men er ofte for de som er medlem i et lag eller en forening.

Kulturminnevern

Vi har en samarbeidsavtale med Helgeland museum som forplikter oss til et årlig tilskudd. Det er et stort potensial i å se kulturminnevern i sammenheng med de satsningene som kommunen ønsker å gjøre innen reiseliv, merkevarebygging og lokalt næringsliv, samt identitetsbygging. Dersom kommunen fortsatt skal forplikte seg igjennom en avtale med museet, bør det skje en presisering og formalisering av kommunens krav og forventninger til museets tilstedeværelse og aktivitet i kommunen.

Sømna folkebibliotek

Sømna folkebibliotek er i dag samlokalisert med Sømna kommunale kulturskole. Biblioteket har 0,5 årsverk. Biblioteket har god kompetanse på litteratur og formidling av litteratur, og er en ressurs for andre enheter for utvikling av leselyst hos barn og voksne. Biblioteket er også en viktig ressurs for fremmedspråklige og de som har behov for tilrettelagt litteratur.

Utfordringer

Det å ha kulturelle møteplasser er viktig for bolyst og trivsel for innbyggerne. Vi har mye aktivitet i Sømna og det vil være behov for rekruttering i styre og stell. Det å aktivisere og inkludere nye innbyggere bør være et fokusområde. Nedgang i barnetall og endring i demografi gjør at vi trenger flere aktive og engasjerte innbyggere og vi som kommune må være tilrettelegger i mange sammenhenger. Det er også en utfordring at vi per i dag ikke har egnede og tilrettelagte bygg for utøvelse/fremføringer av konserter/forestillinger/utstillinger, vi ser at sambruk med idrett i bygg som er bygd som idrettshaller ikke er optimalt for denne typen aktivitet.

Prioriteringer for planperioden

Bygge videre på godt samarbeid med lag- og foreninger gjennom frivillighetsforum. Sikre kulturopplevelser for alle gjennom tilrettelegging og arrangør/huseier.

OPPVEKST OG KULTUR

Tiltak	Effekt mål	Resultatindikator	2021	2022	Resultatmål 2023
Sikre god og tilpasset opplæring	Kvalitet i opplæringen	Snitt grunnskolepoeng	44,1	43,9	43,5
	Kvalitet i opplæringen	Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning 1.-7. trinn	95,29*	94,79*	100
	Kvalitet i opplæringen	Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning 8.-10. trinn	97,03*	96,66*	100
Jobber forebyggende for et trygt og inkluderende skolemiljø	Godt skolemiljø	Mobbetall i elevundersøkelsen	4,7*	4,5*	5,0
Jobbe for et trygt og inkluderende barnehetilbud	Kvalitet i barnehage	Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	100	100	100
		Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	43,93*	43,67*	45
		Barnets trivsel rapportert foreldreundersøkelsen	4,8*	4,9*	4,5

Økt brukermedvirkning (med særlig fokus på barns medvirkning)	Bedre kvalitet i tjenestene og større åpenhet	Antall gjennomførte brukerundersøkelser	2	3	5
Legge til rette for mestring, deltagelse og trygghet	Oppnå god folkehelse og et inkluderende oppvekstmiljø	Andel unge som er med i en organisasjon, klubb eller lag	Ungdatatall hvert 3. år	60	65
		Andel barn som deltar i kulturskoletilbud	35,08*	39,24*	35
		Andel unge som er fornøyde med lokalmiljøet	Ungdatatall hvert 3. år	68	80

*Tall fra 2020 og 2021

Helse og velferd

OMRÅDET HELSE OG VELFERD BESTÅR AV
ENHETENE PLEIE OG OMSORG, HELSE,
BO- OG OPPFØLGINGSTJENESTEN,
VELFERD OG KJØKKEN

Pleie og omsorg

Pleie- og omsorgstjenester i Sømna består av to avdelinger: sykehjem og hjemmebaserte tjenester. De har 36,01 årsverk fordelt på 47 ansatte.

Status og utfordringer

Tjenesten har det siste året hatt utfordringer med å rekruttere og beholde kompetanse i tjenesten. Det har vært et krevende år med mye fravær og mye tid har gått med til å fylle turnus. I tillegg er det sykepleiervakanser ledig på natt og helg. Dette gjør tjenesten sårbar.

Sømna omsorgssenter har gått fra en organisering med 3 stuer til to avdelinger; pleieavdeling og skjermet avdeling med mål om en mer effektiv ressursutnyttelse – rett kompetanse på rett plass – til rett tid. Det er etablert ny ledelsesstruktur i 2022 med enhetsleder og assisterende enhetsleder.

Sømna kommune har i mange år hatt høy institusjonsdekning. Dekningsgraden ble i 2021 tatt ned fra 30 % til 22 % - fra 35 til 27 plasser. I 2022 har det i gjennomsnitt vært 20 inneliggende pasienter til sammen på avdelingene, men bemanningen er ikke fullt ut tilpasset den nye dekningsgraden. I tillegg har kostnadene innen pleie- og omsorgstjenester i Sømna har de siste årene økt.

I 2022 ble dagsenter for eldre etablert som en del av kommunens oppfølging av «Leve hele livet»- reformen. Dette er et tilbud til hjemmeboende med demens der de hentes i hjemmet og bringes til arbeidsstua på sykestua. Det legges til rette for sosialt samvær, aktiviteter og gode måltider.

Velferdsteknologiske løsninger vil og være vesentlig i tiden fremover, og Sømna kommune inngår i et etablert samarbeid med andre kommuner på Sør-Helgeland for avtaler på dette området.

Prioriteringer i planperioden

- Bemanningstilpasning og utarbeide turnusplaner som gir god ressursutnyttelse og kvalitet.
- Gode pasientforløp og sømløse tjenester mellom alle nivå.
- God økonomistyring
- Fokus på rutiner og prosedyrer, og evaluering av disse.
- Fokus på ADL (aktiviteter i dagliglivet) og IPLOS (registrering av helse- og omsorgsdata)
- God og systematisk kommunikasjon med brukerutvalg, brukere og pårørende. I tillegg til fokus på brukermedvirkning for både pasient og pårørende.
- Aktiv bruk av omsorgstrappa og tildeling av tjenester etter BEON-prinsippet med beste effektive omsorgsnivå for å klare å legge til rette for at eldre skal kunne bo hjemme lengst mulig.
- Vurdere og ta i bruk de økte mulighetene som ligger innen velferdsteknologiske løsninger
- Godt samarbeid med institusjonskjøkken for å sikre god kvalitet i ernæringsarbeidet
- Sikre rett kompetanse på rett plass til rett tid, samt legge til rette for økt andel av helsefaglig kompetanse både i sykehjemsavdeling og hjemmesykepleie.
- Dagsenter for eldre skal videre utvikles og implementeres i ordinær drift.
- Innsatsteam og helsestasjon for eldre
- Helse og omsorgsplan skal utarbeides i 2023.
- Følge opp reformen «leve hele livet»
- Fokus på tverrfaglig og tverretatlig samarbeid og styrke samarbeid og samhandling med frivillige.

Helse

Status

Enhet for helse har totalt 13 årsverk fordelt på 14 faste ansatte. Stillingen som kommunepsykolog er vakant da vi ikke har lyktes med å rekruttere. Vi deltar i et interkommunalt samarbeid med Brønnøy kommune på legevakt, kommunepsykolog og kommunal KAD-seng (kommunal akutt døgnenhet) og kjøper jordmortjenester fra Helgelandssykehuset.

Helsestasjonen gir tilbud til barn og ungdom samt deres familier i kommunen. Tjenesten er gratis og drives etter forskrift om kommunens helsefremmede og forebyggende arbeid i helsestasjon- og skolehelsetjeneste. Tjenesten skal fremstå som et helhetlig tilbud til barn og ungdom 0-20 år, som omfatter blant annet helseundersøkelser, rådgivning, veiledning, opplysningsvirksomhet, miljøarbeid samt vaksinasjon. Helsestasjon er koordinerende enhet for barn og ungdom opp til 18 år og har også rollen som barnekoordinator i kommunen. Retten til barnekoordinator er lovpålagt i helse- og omsorgstjenesteloven § 7 -2a. Tjenesten skal sikre nødvendig oppfølging og samordning av tjeneste rundt et barn med store hjelpebehov. I 2022 økte vi stillingshjemmelen til 3 for å styrke arbeidet med barn og unge og bidra til at helsesykepleiere i større grad er tilgjengelig på skolen. Det er økende pågang på skolehelsetjenesten.

Etter noe vakanse i fysioterapeutstillingen ble det ansatt ny kommunal fysioterapeut i juni 2022. Hun har 50 % drift av frisklivsentralen. Hun har startet opp mor/barn fysiogruppe som del av frisklivsentralen, lavterskel gågruppe, en gågruppe med høyere intensitet og en styrke/bevegelighetsgruppe.

Utfordringer

Det har tidvis vært utfordrende å rekruttere leger og vikarer til små kommuner. I Sømna har vi i dag ansatte med lokal tilhørighet i alle tre stillingene. Det er vesentlig med kontinuitet i legedekning for å klare å opprettholde god beredskap og kunne bidra til å arbeide forebyggende mot spesifikke grupper som barn, eldre og andre.

Prioriteringer i planperioden

- Barn og unge med bistandsbehov skal sikres sømløse tjenester
- Ungdomslos videreføres
- Frisklivssentral med kommunal fysioterapeut
- Stabil legedekning
- Forebygging og tidlig innsats
- Beredskap og smittevernsarbeid
- Utvikle samarbeid og samhandling med frivillige
- Henvisning til grønn resept
- Legekontoret gjennomfører årskontroll av utsatte grupper

Bo- og oppfølgingstjenesten

Enhet for bo- og oppfølgingstjeneste har 12,9 årsverk fordelt på 16 faste ansatte, og består av miljøtjenesten som har et døgnkontinuerlig tilbud og ROP – tjenesten (kommunal rus og psykisk helsearbeid) som er et tilbud som kun tilbys på ukedager.

Status og utfordringer

Miljøtjenesten gir tjenester til personer med psykisk og fysisk funksjonsnedsettelse. Formålet med tjenesten er at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og ha en aktiv og meningsfull tilværelse med andre. Kommunen kjøper plasser ved HIAS til brukere ved miljøtjenesten for å ivareta et forsvarlig dagaktivitetstilbud. Kommunen har i tillegg plassert mennesker med ulike utfordringer i tilrettelagte jobber, for at de skal ha en meningsfull tilværelse. Videre kjøper kommunen BPA løsninger via ULOBA. Det er en gradvis økning av brukere med behov for dette tjenestetilbudet.

I 2022 ble ROP samlokalisert med sykehjem og hjemmesykepleien. Rus- og psykisk helsetjeneste er et helsetilbud som primært gis til mennesker over 18 år. Tjenesten gir tilbud til mennesker med lettere psykiske vansker, langvarige og sammensatte behov for psykisk helsehjelp, ulike former for avhengighet, mennesker som befinner seg i en livskrise eller en sterk belastet livssituasjon, samt pårørende til mennesker i målgruppen.

Sømna kommune har hatt et lite utbygd tilbud til personer med psykiske helseutfordringer. Tjenesten er sårbar, og det finnes i dag ikke et tilbud på ettermiddag/kveld og helg. Det er heller ikke gode aktivitetstilbud til personer med rus- og psykiske lidelser.

Vi har i 2022 gjennomgått ordningen for tilskudd til ressurskrevende brukere gjennom et eget prosjekt. Det er for 2023 noe usikkerhet omkring hvor mange brukere som ordningen omhandler, noe som gjør det noe krevende å budsjettere for neste år.

Prioriteringer i planperioden

- Vurdere og ta i bruk de økte mulighetene som ligger innen velferdsteknologiske løsninger
- Etablere/videreføre gode møteplasser og dagtilbud
- Økt brukermedvirkning - God kommunikasjon som gjelder tjenester, tiltak og beslutninger
- Gode pasientforløp og sømløse tjenester
- Fokus på tverrfaglig og tverretatlig samarbeid
- Tildeling av tjenester etter BEON prinsippet (Beste effektive omsorgsnivå)
- Rekruttere og beholde viktig helsekompetanse i kommunen
- Dreining i bruk av ressurser der vi øker kompetansen innen rus- og psykiske lidelser hos de som går turnus vil kunne gi en besparelse gjennom mer døgkontinuerlig tjenestetilbud.
- Utvikle samarbeid og samhandling med frivillige
- Sørge for å få tilskudd på det vi har krav på.
- Økt kompetanse om ordningen tilskudd til ressurskrevende brukere hos både tjenesten og i økonomiavdelingen. Dette for å sikre riktig rapportering og at kommunen får rett tilskudd.

Velferd

Enheten består av NAV, barnevern, flyktning-tjeneste og krisesenter.

Status og utfordringer

Sømna kommune har interkommunale samarbeidsløsninger etter vertskommunemodellen på flere velferdstjenester med Brønnøy kommune, herunder interkommunalt barnevern, krisesenter og NAV. Høsten 2022 ble det midlertidig ansatt flyktningkonsulent i 40 % stilling, men som senere ble økt til 80 % stilling.

Sømna har en høyere andel unge mottakere av sosialhjelp enn både fylkessnittet og landssnittet. 15 % er Sømna sin andel, mot 10 % i landet og 12 % i fylket. Vi har også relativt høy andel unge uføre. Barnevernsbarn er overrepresentert i statistikken for frafall i videregående skole, og det er vesentlig at tjenestene til kommunen samhandler seg imellom for å forebygge utenforskap, øke fullføringsgrad i utdanning og hindre frafall fra jobb og dårlig helse blant befolkningen. Det er en økning i inngang til arbeidsavklaringspenger blant unge som ikke har hatt tilknytting til arbeidslivet. Psykiske helseutfordringer har stor sammenheng med utenforskapet.

I 2022 trådte ny barnevernsreform i kraft og medfører større ansvar og kostnader for kommunene.

Avtalene med Brønnøy kommune regulerer driftskostnader for Sømna kommune bortsett fra direkte tiltak i barnevernet og individuelle økonomiske ytelser gjennom NAV. Disse utgiftene kan potensielt sett være variable og er en utfordring knyttet til å følge et vedtatt budsjett.

Det er 30 bosatte flyktninger fra Ukraina per 21.11.22. Kommunen har fått anmodning og planlagt for å ta imot totalt 50 innen årsskiftet. For neste år er det lagt inn forslag om å bosette 50 nye. Det er i hovedsak barnefamilier som vi har tatt imot. Språk er en av hovedutfordringene da flere kun kan ukrainsk. Det er ventelister på voksenopplæringen i Brønnøy så flere får ikke satt i gang med norskopplæringen. Vi har bosatt mange på kort tid, noe om er litt utfordrende for å sikre en god integrering. En annen utfordring er sentrale boliger.

Prioriteringer i planperioden

- Tidlig inn – jobbe aktivt med forebyggende innsats
- Fokus på tverrfaglig og tverretatlig samarbeid
- Utarbeide forebyggende plan (lovkrav i barnevernsreformen). Denne inngår som del av oppvekstplanen.
- Legge til rette for god integrering og oppfølging av flyktninger og sikre samhandling internt i kommunen.
- Styrke vertskommunedialogen – viktig med god økonomistyring og rapportering løpende gjennom året for at man tidligst mulig kan få oversikt over eventuelle tiltak som får økonomiske konsekvenser.
- Følge opp samarbeidsavtale Brønnøy opplæring.

Kjøkken

Kjøkkenet er skilt ut som en egen enhet under helse og velferd. Enheten har 2,75 årsverk fordelt på 4 ansatte.

Status og utfordringer

Kjøkkenet serverer alle måltider til beboere på Sømna omsorgssenter, middag til hjemmeboende (ca. 30 per dag). Dagsenteret får servert frokost og middag 1 dag per uke. Kjøkkenet har servert middag til Helgeland rehabilitering, men dette varierer i antall middager. Kjøkkenet lager alle mat til skolekantina og i tillegg driver de kantine på Sømna omsorgssenter, og møtemat.

Fra 2023 har ikke kjøkkenet lenger noen lærling. Dette har utgjort en 100 % stilling som vil påvirke driften.

Få ansatte som skal betjene mange områder og mattilbudet skal tilpasses ulike målgrupper der riktig ernæring har et stort fokus. Vanskelig å kombinere to veldig forskjellige målgrupper.

Prioriteringer i planperioden

- Se på løsninger for mer tilpasset og effektiv drift
- Ha fokus på tilpasset ernæring til alle grupper
- Ta over ansvaret for matombringning

HELSE OG VELFERD

Tiltak	Effekt mål	Resultatindikator	2021	2022	Resultatmål 2023
Arbeider helsefremmende og forebyggende	Bedre folkehelse, forebygge og redusere livsstilssykdommer og tidlig død	Antall deltakere på frisklivscentralen per år	*	*	20
	Tidlig innsats	Andel hjemmebesøk innen 14 dager etter fødsel av de som ønsker	100	100	100
	Tidlig innsats	Helseundersøkelse med lege innen første skoleår	*	*	100
	Bidra til at eldre kan bo hjemme lengre, fokus på forebyggende helse og fall, samt motvirke sosial utenforskap	Andel hjemmebesøk for 75 + av de som ønsker	*	*	50
	Riktig ernæring for bedre fysisk og psykisk helse	Andel vurdert for risiko for underernæring siste 12 måneder, blant hjemmeboende 67 +	43,1	78	85
Kompetanseheving – sikre rett kompetanse til rett tid.	Grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid	Andel årsverk med fagutdanning på PLO	77,7	80,1	85
Økt brukermedvirkning	Bedre kvalitet i tjenestene og større åpenhet	Antall gjennomførte brukerundersøkelser	*	*	6
Rett tildeling av tjenester	Tjenestene som skal gis skal være på riktig nivå i omsorgstrappen utfra behovet til brukeren.	Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	83,33	80,77	85

Teknisk, næring og landbruk

OMRÅDET BESTÅR AV PLAN- OG BYGGESAK,
OPPMÅLING, EIENDOM, IKT, FRADELING,
MILJØ, BRANN, TEKNISK DRIFT

TEKNISK

Enheten har 26,2 årsverk fordelt på 45 ansatte (inkl. brannvesen og 2 lærekandidater).

Teknisk drift

Status

Tekniske tjenester produserer en rekke av basistjenestene kommunens befolkning og næringsliv er avhengige av. Tjenestene produseres av enhet for teknisk og eiendom.

Noen av de sentrale tjenestene er:

- Drikkevannsforsyning og avløpshåndtering
- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale eiendomsmasse
- Renhold av kommunens formålsbygg og på bygg hvor kommunen har kommunale tjenester
- Drift og vedlikehold av kommunale veier
- Brann- og redningstjenestene, brannforebyggende og feiertjenesten
- Tilrettelegging og utbygging av bolig- fritidstomter og næringsareal.
- Stell og vedlikehold grøntanlegg
- Drift av Statlig sikrede friluftsområder (Sundshopen, Kvennvika, Nord- og Sør-Strømmen).

Enheten drifter og vedlikeholder 52 km. kommunale veier. Kommunen har 7,83 m² formålsbygg pr innbygger, 43.201 m² grøntareal og 25.000 m² kommunal eiendomsmasse.

Utfordringer

Arbeidsomfanget ved enhet for teknisk krever allsidighet hos de ansatte da arbeidsoppgavene spenner fra ordinære drifts- og vedlikeholdsoppgaver til større utbyggingsprosjekter. Dette er ressurskrevende og forutsetter god planlegging i henhold til vedtatte prioriteringer i både drifts- og investeringsbudsjettet. Samordning, prioritering og koordinering av driftsoppgaver på tvers av fagområdene er nødvendig for å kunne levere gode og effektive kommunaltekniske tjenester i årene som kommer.

Digitalisering av arbeidsflyten fra innmeldte observasjoner og behov fra publikum og interne enheter vil være et viktig suksessområde for å lykkes. Dette vil kreve økt bruk av systemstøtte og digitale enheter på en mer omfattende måte enn tidligere.

Brann og redning

Status og utfordringer

Kommunestyret vedtok i oktober 2022 å inngå et formelt samarbeid med Brønnøy brann og redning. Sømna brann og redning skal som en del av dette vedtaket fra 1.3.2023 tiltransporteres det vertskommunesamarbeidet Brønnøy, Vega og Vevelstad allerede har innenfor brann. Tiltredelsesdato er planlagt fra 1.3.2023, og med Bindal kommune sitt vedtak om å tre inn i et brannsamarbeid med Namsos kommune er alle kommunene på Sør-Helgeland en del av et større brannsamarbeid.

Innen beredskap er det flere utfordringer hvor det å inngå i et brannsamarbeid vil ha fordeler. Det er etablert en gassferje og et ladetårn i Vennesund og et ladetårn på Holm. Dette representerer noe nytt beredskapsmessig. Sømna er vertskommune for fylkesvei 17 og der går det stadig flere elbiler. Det planlegges en gassfabrikk, vi har meieri og vi ser at driftsenhetene innenfor landbruk blir større. Brannobjektene har også endret seg. De har blitt større og mer krevende. Naturen og klimaendringer gir også en del nye hendelser. I tillegg forventes det fra sentralt hold at regioner samarbeider tettere innen brannberedskap.

IT

Status og utfordringer

Dagens IT-driftsløsning og datasenter i Sømna kommune er sårbar da det er gamle serverløsninger som har sprengt kapasitet og er utdaterte. Normal levetid for denne type utstyr er 5-7 år. Sømna kommune er inne i sitt 10. år med dagens datasenter.

Det skal sendes ut et felles «IT anbud» med de andre kommunene i vår region. Og innen kort tid må det tas et valg om kommunen skal investere i ny lokal server og/eller i sky der IT-driften settes ut til eksternt driftssenter.

Sømna kommune er med i satsingen “Digitale Helgeland” som er et forpliktende samarbeid om digitalisering hos 16 kommuner på Helgeland. Det er utviklet en strategi som beskriver hvordan Digitale Helgeland kan bidra til at kommunene kan levere bedre kommunale tjenester gjennom digitale fellesløsninger.

Byggesak og fradeling

Status og utfordringer

Fra august 2022 ble byggesak, fradeling, kartforretning, kartarbeid samt strategisk trafiksikkerhetsarbeid og overordnede miljøoppgaver knyttet til regionalt klimanettverk og vannforvaltning organisatorisk flyttet til område TLN.

Det behandles i dag mange dispensasjonssaker som kunne vært unngått med ny arealdel og avdelingen merker også at det er mange saker knyttet til grunnforholdene i kommunen. Disse sakene er ressurskrevende. Arkivet på byggesak og oppmåling er fortsatt i papirformat og det er sårbart ved ev. uheldig hendelse. Oppmålingsingeniør tar videreutdanning for å ivareta nye lovkrav innen oppmåling.

Prioriteringer i planperioden

- **Drikkevann**

Tilstrekkelig sikring vil være en prioritert oppgave fremover. Kommunen skal jobbe videre for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i alle vannforekomster, i tråd med EUs rammedirektiv for vann (vanndirektivet) og forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften). Dette skal oppnås ved systematisk overvåkning av vannkvaliteten, sporing av forurensningskilder og ved gjennomføringen av ulike tiltak.

- **Avløpsplan**

Vi har som målsetting å utarbeide en hovedplan for avløpsplan i løpet av 2023. Planen skal beskrive kommunens status for avløpshåndtering og sette mål for fremtiden. Videre skal den redegjøre for hvordan kommunen skal oppfylle krav gitt i lover og forskrifter, samt en tiltaksdel.

- **Beredskap**

Byggingen av ny brannstasjonen i Vik ble startet opp våren 2022. Det er forventet at denne er klar til å tas i bruk på slutten av året eventuelt tidlig i 2023. Ny stasjon innfrir alle krav til arbeidsmiljø og HMS, og representerer et løft for brannkorpset og styrker nødetat-tjenesten i Sømna kommune. Det er også vedtatt å anskaffe ny brannbil og anskaffelsesprosessen er nå i sluttfasen. Det er forventet at denne blir levert på slutten av 2023.

- **Handlingsplan beredskap**

Det skal utarbeides gode rutiner for å sikre håndtering av uforutsette hendelser, blant annet knyttet til ras og andre klimarelaterte situasjoner.

- **Trafikksikker kommune**

Godkjenningen som trafikksikker kommune varer ut 2022. Arbeidet med å revidere trafikksikkerhetsplanen er godt i gang og i innen utgangen av 2022 er det forventet at kommunen er re-godkjent som trafikksikker kommune. Kommunen vil arbeide med tiltakene i planen for de neste årene.

- **Næringsareal**

Gjennom kommuneplanens arealdel blir det viktig å prioritere nye områder for næringsareal i kommunen. Samtidig bør det tas en markedsvurdering om det fremtidige behovet og hvilken type virksomhet som kan tenkes etablert i Sømna. Det som hovedsakelig er prioritert i 2023 er utvidelse av

industriområdet på Slyngemyra. Reguleringsplanen er under arbeid og omhandler tilrettelegging for etablering av en biogassfabrikk. Det skal søkes Nordland fylkeskommune om midler til tilrettelegging av næringsareal.

- **Bredbånd**

Fase 2 er i slutfasen og det er kun noen få kunder igjen før denne delen av bredbåndsutbyggingen er ferdig. I 2023 vil målet være på å nå så mange kunder som mulig i området Hombornes. Dette er den siste fasen i utbyggingen av bredbåndsnettet i hele kommunen.

- **Klima og miljø**

Utviklingen knyttet til miljø og klima har betydning for kommunen og i all planlegging må dette tas hensyn til. Vi ser vi har et potensiale i forhold til energibruk per kvadratmeter bygg. Videre må vi jobbe for en fortsatt nedgang i utslipp av klimagasser per innbygger.

Landbruk

Enheten har 3 årsverk fordelt på 4 personer.

Status

Kommunene i Brønnøy, Vega og Sømna vedtok i oktober å etablere et felles landbrukskontor på Sør-Helgeland. Her skal Sømna kommune være vertskommune og hovedkontoret blir på kommunehuset i Vik. Planleggingen av Sør-Helgeland landbrukskontor er godt i gang og fra 1.1.2023 skal vertskommunesamarbeidet formelt være i gang.

Landbrukskontoret er pålagt å utføre forvaltningsoppgaver i henhold til lovverket, og skal samtidig bidra til gjennomføring av den gjeldende landbrukspolitikken. Utførelsen av disse oppgavene er en forutsetning for at kommunene skal få rammetilskudd og for at gårdbrukerne skal få offentlig tilskudd.

Oppgavene som følger av dette er mangfoldige og spenner fra rent faglig rådgivning og veiledning til den enkelte bruker, via forvaltningsoppgaver i forhold til lover, forskrifter og videre til initiativtaking og næringsutvikling innen tradisjonelt landbruk og nye næringer og endelig til å være en premissgiver og deltaker i en helhetlig samfunnsplanlegging.

Utfordringer

Utfordringene framover blir å etablere et sterkt felles landbrukskontor med fokus på å sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet ved landbrukskontoret for å ivareta næringens behov de kommende årene.

Prioriteringer i planperioden

- Iverksetting av tiltak i landbruks- og næringsplan
Den viktigste forutsetningen for å nå målene i planen – og dermed styrke landbruksnæringa i kommunen, er at vi har riktig bemanning og riktig kompetanse i forhold til oppgavene. Det er viktig å hjelpe gårdbrukerne gjennom formidling av tilskudd, forvaltningsmessige tiltak, rådgivning og utviklingsoppgaver som gjør at landbruket i Sømna og den enkelte gårdbruker får best mulige rammebetingelser.
- Vertskommunesamarbeid
For kommende år vil fokusområdet være å jobbe sammen en felles landbruksforvaltning på Sør-Helgeland og bygge opp et sterkt fagmiljø for næringa.
- Kompetanse og arena
For kommende år vil fokusområdene være å bygge kompetanse i næringa innenfor klima og miljø, bonden som bedriftsleder og delta på fagmøter som landbruksnæringa arrangerer.
- Klima og miljø
Dersom Sømna kommune skal klare de nasjonale målene om 30 % kutt i CO₂- utslippene før 2030 må landbruket ta en betydelig del og dette vil være en prioritert oppgave framover. Etablering av biogassfabrikken kan redusere utslippene med 20 % i Sømna kommune.
- Rekruttering til landbruket
Sømna er så heldige å ha et godt fagmiljø som ungdom ønsker å være en del av og landbrukskontoret vil prøve å bistå rundt generasjonsskifte for å sikre rekruttering.
- Biogass
Kommunen deltar som en viktig utviklingsaktør og tilrettelegger for at biogassetableringen skal bli en realitet.

Næring

Status

Næringsarbeidet i kommunen ivaretas av områdeleder for teknisk, landbruk og næring. Arbeidet består i å være en aktiv part sammen med næringslivet for utvikling av eksisterende næringer og nyetableringer. Kommunen formidler mulighetene til å søke eksterne tilskudd, mobiliserer og veileder bedrifter og enkeltpersoner og bidrar også i større utviklingsprosjekter som kommer næringslivet til gode. Forprosjektet knyttet til etablering av en biogassfabrikk har hatt mye fokus også i 2022. En positiv investeringsbeslutning vil kreve ressurser både administrativt og politisk de nærmeste årene.

Utfordringer

Et bredt og velfungerende næringsliv er en forutsetning for utvikling og velferd i Sømna kommune. Sømna kommune jobber for å kombinere næringsutvikling med å skape bostedsattraktivitet. Vi ønsker at Sømna skal være attraktiv både som bosted, arbeidssted og besøkssted. Satsingsområdet vil derfor være å jobbe aktivt for å synliggjøre jobbmuligheter, stedlige tilbud og kommunale tjenester.

Det er liten kapasitet til å drive utadrettet næringsarbeid. Derfor vil det være viktig å knytte til seg kompetansemiljø som kan hjelpe næringsaktører som trenger bistand innen forretningsutvikling. Det er aktuelt å vurdere å inngå et tettere samarbeid med både Kunnskapsparken Helgeland og Sømna Næringsforening for å opprettholde og styrke det aktive næringsarbeidet fremover.

Prioriteringer i planperioden

- **Visit Sømna**

Gjennomføre fellestiltak for å øke synligheten til reiselivsnæringen i Sømna. Det kan være markedsføring, infotavler, studietur for næringa, tilrettelegging av turløyper og kart.

- **Næringsareal**

Gjennom kommuneplanens arealdel blir det viktig å prioritere nye områder for næringsareal i kommunen. Samtidig bør det tas en markedsvurdering om det fremtidige behovet og hvilken type virksomhet som kan tenkes etablert i Sømna.

- **Gründere/samarbeidsprosjekt GNIST**

Kunnskapsparken Helgeland, Brønnøy kommune, Bindal kommune, Sømna kommune og Vevelstad kommune har gått sammen med Brønnøysundregistrene, Sparebank 1 Helgeland, Brønnøy Næringsforum, Bindal Næringsforening og Brukstomta Næringspark om å lage et samarbeidsprosjekt, kalt GNISTEN, hvor vi gjennom vinteren 2023 arrangerer fire samlinger – en i hver partnerkommune. Prosjektet har som mål å skape en arena hvor gründere, nylig oppstartede virksomheter og godt etablerte virksomheter kan møtes på tvers av bedrift, bransje og geografisk lokasjon. Vi trenger å bli bedre kjent og samarbeide for å skape nye verdier, og vi trenger å dra nytte av den kompetansen og erfaringa vi har lokalt.

VISIT
Sømna

<https://visitsomna.no/no>

TEKNISK, LANDBRUK OG NÆRING

Tiltak	Effekt mål	Resultatindikator	2021	2022	Resultatmål 2023
ENØK	Redusert energiforbruk i kommunale bygg	Energikostnader pr. kvm bygg	181,9	*	175,0
Redusere antall kvm formålsbygg	Lavere kostnader	Antall kvm formålsbygg pr. innbygger	224	*	220
Restriktiv omdisponering	Bidra til å oppnå FNs bærekraftsmål	Omdisponert landbruksareal målt i daa	3 daa	3 daa	>= 3 daa
Etablere næringsareal	God tilrettelegging for næringsutvikling	Tilgjengelig ubebygd næringsareal	120 daa	120 daa	190 daa
Effektiv saksbehandling	Forutsigbarhet og kvalitet	Andel byggesaker og fradelingssaker som er behandlet innen pålagt tid	95,31	77,46	100
Redusere co2 utslipp i landbruket	Bidra til å nå FNs bærekraftsmål	Klimagassutslipp per innbygger	15,7 tonn	*	15,3
Styrket internkontroll	Kvalitet i tjenestene	Nye og/eller reviderte dokumenter (pr. år)	*	*	12
		Innmeldte avvik i Compilo (pr. år)			24
Styrket virksomhetsstyring	God kvalitet i tjenestene	Antall gjennomførte brukerundersøkelser	*	*	2

Spillemidler

Spillemidler er overskuddet fra de forskjellige spillene som administreres og drives av Norsk Tipping, og som fordeles til allmenntilgode formål. Over halvparten av dette overskuddet fordeles til idrettsformål, hvor den største andelen av dette går til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg i kommunene. For å kunne søke om spillemidler må anlegget være omtalt i en kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet. I Sømna kommune ligger dette inne i kommuneplanens handlingsdel. Både kommunen selv og frivillige lag og organisasjoner kan søke om spillemidler innenfor ulike kategorier.

Ordinære anlegg

Hovedregelen er at det kan søkes om tilskudd med inntil 1/3 av anleggets godkjente kostnad til bygging og/eller rehabilitering.

Nærmiljøanlegg

Det er anlegg og områder for egenorganisert aktivitet i nærområder der folk bor. Eksempler på det er ball-binger og ski-/lekebakker. Det kan gis tilskudd på inntil 50% av godkjent totalkostnad. Øvre grense for tilskudd er satt til 300.000 kr per anleggsenhet. Nedre beløpsgrense for godkjent kostnad er 50.000 (tilskudd 25.000 kr).

Lokale kulturhus

Det er egnede lokaler, bygninger og utearenaer som gir rom for ulik kulturell virksomhet. Det kan være kulturhus, flerbrukslokaler eller spesiallokaler for kunst og kultur som bibliotek, bygg for museum eller andre kulturverntiltak, scene, kunstlokaler, konsertsal eller formidlingslokaler for billedkunst.

Det har kommet inn 2 søknader i 2022 som prioriteres slik:

Prioritering	Anlegg	Eier	Totalkostnad	Tilskudd	Beskrivelse
Ordinære anlegg					
1.	Sømna stadion - kunstgressbanen	Sømna kommune	4481000	1800000	Legge nytt kunstgressdekke
2.	Sømna stadion - løpebanen	Sømna kommune	1775800	600000	Legge nytt dekke på løpebanen
Nærmiljøanlegg					
Kulturbygg					
Løypetiltak i fjellet og overnattingshytter					

Kommunale planer

I 2022 ble følgende planer utarbeidet:

- *Temaplan for forebygging, avdekking og håndtering av vold og overgrep i nære relasjoner*
- *Arkivplan*
- *Smittevernplan*
- *Handlingsdel med økonomiplan*

Disse planene er igangsatt og planlegges ferdigstilt i løpet av 2023:

- *Atomberedskapsplan (sendes på høring i desember)*
- *Beredskapsplan (sendes på høring i desember)*
- *Temaplan oppvekst*
- *Kommuneplanens arealdel*
- *Kulturminneplan*
- *Friluftslivets ferdselsårer, turløypeplan*
- *Områderegulering/sentrumsplan Berg*

Revidert planstrategi 2023-2024

Plan	Planleggingsperiode		Ansvar	Økonomisk	
	2023	2024		Konsekvens	
Kommuneplan					
Kommuneplanens samfunnsdel	X	X	Plan, miljø, utvikling	Innen ordinære rammer	Samfunnsdelen bør revideres slik at målformuleringene presiseres. Dette bør gjøres i takt med nytt kommunestyrevalg.
Kommuneplanens arealdel	X		Plan, miljø, utvikling	Ca. 500.000	Innleie av ekstern bistand og samarbeid med plan, miljø og utvikling. Mål om vedtak juni 2022.
Planstrategi	X	X	Plan, miljø, utvikling	Innen ordinære rammer	Revidering av planstrategi gjøres hvert år i handlingsdelen. Ny overordnet planstrategi i 2023.
Økonomi					
Økonomiplan med handlingsdel	X	X	Økonomi Plan, miljø, utvikling	Innen ordinære rammer	Lovkrav
Oppvekst					
Oppvekstplan	X		Oppvekst og kultur, plan miljø og utvikling	Innen ordinære rammer	
Helse og velferd					
Overordnet helse og omsorgsplan	X	X	Helse, og velferd	Avklare muligheten for eksternt tilskudd	
Kultur					
Plan for kulturminnevern	X		Helse og velferd	Har mottatt tilskudd på kr.100.000,- fra NFK	Har kommet langt, men må ferdigstilles.
Teknisk					

Hovedplan avløp	X		Teknisk, landbruk og næring	Innen ordinære rammer	
Landbruk					
Nytt planarbeid prioriteres ikke i perioden					
Næring					
Nytt planarbeid prioriteres ikke i perioden.					
Eiendom					
Nytt planarbeid prioriteres ikke i perioden.					
Areal					
Områderegulering / sentrumsplan Berg	X		Plan, miljø, utvikling	Satt av midler i investeringsbudsjettet.	Det er et behov for ekstern bistand til kartarbeid.
Områderegulering / sentrumsplan Vik	X		Plan, miljø, utvikling	Satt av midler i investeringsbudsjettet.	Det er et behov for ekstern bistand til kartarbeid.
Friluftslivets ferdslsårer, turløypeplan	X		Teknisk, landbruk og næring	Finansiert gjennom Trollfjell friluftsråd	
Miljø					
Nytt planarbeid prioriteres ikke i perioden.					

